

صبح جمعه

۹۹/۱۱/۲۴

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۲۴ بهمن ماه ۹۹

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) پیوندید.

فارسی ۳

۱۵ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی

(فصل شکوفایی)

درس ۱۰

صفحه ۸۲ تا صفحه ۸۷

۱- واژگان کدام گزینه، تماماً درست معنا شده است؟

(الف) (زخمه: نوازش)، (رهنمون: راهنما)

(ب) (داعیه: ادعا)، (چشم‌داشت: توقع امری از چیزی یا کسی)

(ج) (پالیز: بوستان)، (گشاده‌دستی: بخشنده‌گی)

(د) (برزخ: حد فاصل بهشت و دوزخ)، (کرامت: سخاوت)

(۴) الف، د

(۳) د، ب

(۲) ب، ج

(۱) الف، ج

۲- در همه عبارات غلط املایی وجود دارد، به جز ...

(۱) زینهار تا در ساختن توشه آخرت تقصیر نکنی، که فطرت آدمی آوندی ضعیف است پراخلاط فاسد و زندگانی آن را به منزلت عمادی، چنان که بت زرین که به یک میخ ترکیب پذیرفته باشد.

(۲) می‌ترسم که اگر از این تربت نقل کنیم، هوای قربت ما را نسازد و به توهم سود ده چهل، زبان کنیم که نقش انگیخته تقدیر بیشتر از آن است که در قالب انداخت ما نشیند.

(۳) روزی عظم مهاجرت از وطن درست گردانید و داعیه فقر، زمام ستور او به جانب مقصدی دوردست کشید و به شهری از دیار مغرب رفت و سرمایه تجارت به دست آورد.

(۴) ضبط ممالک بی وزرا و معینان در امکان نیاید و انتفاع از بندگان آن‌گاه میسر گردد که ذات ایشان به خرد و عفاف و صلاح آراسته باشد و ضمیر به حق‌گذاری و هواخواهی پیراسته.

۳- آرایه‌های ادبی بیت «آب آتش می‌برد خورشید شب‌پوش شما/ می‌رود آب حیات از چشمه نوش شما»، در همه گزینه‌ها به جز ... تماماً درست آمده است.

(۲) تشبیه، استعاره

(۱) جناس همسان، تناسب

(۴) تلمیح، تضاد

(۳) حسن تعلیل، واج‌آرایی

۴- یکی از آرایه‌های نوشته‌شده کدام بیت نادرست است؟

(۱) درفکن در جام بی‌رنگ، آب رنگ‌آمیز را (تشبیه، اسلوب معادله)

(۱) شد فروزان آتش سودایت اندر جان و دل

(۲) پس چون کند که کار به سودا همی‌رود (کنایه، ایهام تناسب)

(۲) «سلمان» چو خامه نامه به سودا سیاه کرد

(۳) جام جم در لعل گلگون تو یافت (جناس، تلمیح)

(۳) ملک کسری در سر زلف تو دید

(۴) در گذار سیل بی‌زینهار لنگر کردن است (مجاز، کنایه)

(۴) در جهان آب و گل رنگ اقامت ریختن

۵- در ابیات زیر، مجموعاً چند واژه در نقش «مفعولی» به کاررفته است؟

ما سر فدای پای رسالت رسان دوست

(الف) گر زر فدای دوست کنند اهل روزگار

وز خاک سر برآرم و پرسم نشان دوست

(ب) با خویشان همی‌برم این شوق تا به خاک

که هرچه دوست پسندد به جای دوست نکوست

(ج) مرا جفا و وفای تو پیش یکسان است

به قهرم از نظر خویشان مران ای دوست

(د) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد

(۴) هشت

(۳) هفت

(۲) شش

(۱) پنج

۶- در کدام گزینه، «واو» به کاررفته از نوع «واو عطف» نیست؟

(۱) در عشق یار نیست مرا صبر و سیم و زر	لیک آب چشم و آتش دل هر دو هست یار
(۲) من پر کاه و غم عشق هم سنگ کوه گران شد	در زیر این بار اندوه ای دل مگر می توان شد
(۳) معلمت همه شوخی و دلبری آموخت	جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت
(۴) میان عیب و هنر پیش دوستان کریم	تفاوتی نکند چون نظر به عین رضاست

۷- واژه‌های کدام گزینه به ترتیب برای جاهای خالی در عبارت زیر مناسب است؟

در بیت «چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو» به دلیل وجود رابطه ... در زنجیره سخن از واژه ... دو معنا برداشت می شود»

- (۱) تضمن، بی قرار (۲) تناسب، بی قرار (۳) تناسب، قرار (۴) تضمن، قرار

۸- همه سروده‌های زیر در مضمونی مشترک هستند؛ به جز ...

- (۱) ای منتظر مرغ غمین در آشیانه / من گل به دست می دهم من آب و دانه... / می کارمت در چشم‌ها گل نقش امید / می بارمت بر دیده‌ها باران خورشید
 (۲) جاده‌ها با خاطره قدم‌های تو بیدار می ماند / که روز را پیشباز می رفتی / هر چند سپیده تو را / از آن پیشتر دمید / که خروسان بانگ سحر کنند
 (۳) بر پرت افتاده ترین راه‌ها / پوزار (پای افزار) کشید / رهگذری نامنتظر / که هر بیشه و هر پل آوازش را می شناخت
 (۴) مجال بی رحمانه اندک بود و / واقعه سخت نامنتظر / از بهار حظ تماشایی نجشیدیم / که قفس / باغ را پژمرده می کند

۹- کدام ابیات با بیت «دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو / امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو» تقابل مفهومی دارند؟

(الف) کشید دانه امید ما، سری از خاک	که برق، خنده زنان از دل سحاب دمید
(ب) این لحظه آتش است به جایی که بود آب	و امروز ماتم است به جایی که بود سور
(ج) امروز نوبهار است ساغرکشان بیایید	گل جوش باده دارد تا گلستان بیایید
(د) از هجوم زاغ جای خنده بر گل تنگ شد	زین سیاهی زود از این گلزار بلبل می پرد
(ه) کنون نوید بشارت رسد ز هاتف غیب	که ناگزیر عدو رو نهد به راه گریز
- (۱) الف، ه (۲) د، ج (۳) ب، د (۴) ب، ه

۱۰- مفهوم کدام بیت، نادرست آمده است؟

- (۱) بهار عیش هم آغوش غنچه خسبان است
 (۲) حیرتم کشت که دیروز به صحرای عدم
 (۳) دیروز بود بار جهانی به دوش من
 (۴) تا نسازد زنده نام خویش مرد نیک نام
- به زیر سایه گل پهن، سبزه وار مخسب (هوشیاری و اغتنام فرصت)
 خاک بودم نفس از من به چه عنوان گل کرد (شکوفایی و امید)
 امروز می کشند مرا چون سبو به دوش (به کام بودن گردش ایام)
 از برای شخص فانی کی بقا گردد پدید (جاودانگی نیک نامی)

فارسی ۲

۱۱- معنی چند واژه در مقابل آن درست نیست؟

(دوال: چرم)، (مرصاد: کمینگاه)، (برزن: محله)، (جنان: بهشت)، (شفق: سرخی آفتاب به هنگام غروب)، (مرشد: مرید)،

(عارضه: حادثه)، (زایل شدن: برطرف شدن)، (مهمات: کارهای خطر)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲- در کدام گزینه غلط املايي وجود دارد؟

(۱) گر صواب کار خواهی اندر این وادی صعب	از خطای نفس خود تا چند بینی اضطراب
(۲) صفیر بلبل شوریده و نفیر هزار	برای وصل گل آمد برون ز بیت حزن
(۳) ناله من دور گرد محفل قرب است و بس	ورنه آواز جرس گاهی به مهمل می رسد
(۴) همچنین جمله راهم به سلامت می برد	نه در آن طبع ملالت نه در آن طوع اکراه

۱۳- پدیدآورنده چند اثر نادرست آمده است؟

(عباس میرزا آغازگری تنها: مجید واعظی)، (مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد: محمدبن منور)، (زندگانی جلال الدین، مشهور به مولوی: بدیع الزمان فروزانفر)، (روزها: دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن)، (لیلی و مجنون: نظامی)، (تحفة الاحرار: جامی)، (فرهاد و شیرین: وحشی بافقی)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴- کدام گزینه ابیات زیر را بر اساس آرایه های «ایهام، تلمیح، کنایه، استعاره» مرتب می کند؟

(الف) بارها گفتم که پیکانش ز دل بیرون کشم	جهدها کردم ولی برنامد این از دل مرا
(ب) ببین که تخت سلیمان چگونه شد بر باد	اگرچه بود به فرمان او وحوش و طیور
(ج) به چشمی روی آن مه بینم از شوق و به صد حسرت	ز بیم صبح چشم دیگرم بر کوكب است امشب
(د) ناصح که رخس دیده کف خویش بُریده است	هاتف به چه رو می کندم باز ملامت

(۱) الف، د، ب، ج (۲) ب، ج، د، الف (۳) الف، ب، ج، د (۴) ج، الف، ب، د

۱۵- در همه بیت های زیر، به جز ... شاعر از تشبیه برای خلق «کنایه» بهره برده است.

(۱) به چشمت تا که رفتی از بر من	دل من گشته همچون چشم سوزن
(۲) ز پیراهنش شد نسیمی روان	که شد پیرهن بر تنم چون قبا
(۳) چو اسب از پی آهوان تاختند	کمین آوران گگردن افراختند
(۴) در فریب آباد گیتی چند باید داشت حرص	چشمتان چون چشم نرگس دست چون دست چنار

۱۶- در همه گزینه‌ها پیوند وابسته‌ساز و پیوند هم‌پایه‌ساز «هر دو» وجود دارد؛ به‌جز ... .

(۱) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است	کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌آرزد
(۲) خیز و بالا بنما ای بت شیرین‌حرکات	کز سر جان و جهان دست‌فشان برخیزم
(۳) لرزیده‌ام همیشه ز هر باد و هر نسیم	هرگز نگفتم‌ام که سموم است یا صباست
(۴) دارنده چو ترکیب طبایع آراست	از بهر چه او فکندش اندر کم و کاست

۱۷- در همه گزینه‌ها «شد» در دو معنای متفاوت آمده است، به‌جز گزینه ... .

(۱) امروز در فراق تو دیگر به شام شد	ای دیده پاس دار که خفتن حرام شد
(۲) شد دل از دست شام تیره غمین	پی آن آفتاب تابان شد
(۳) محو شد در حسن آن کان ملاحظت، دیده‌ها	از زمین شور، بیرون شد نباشد دانه را
(۴) نامم به عاشقی شد و گویند توبه کن	توبت کنون چه فایده دارد که نام شد؟

۱۸- در عبارت زیر، به ترتیب چند صفت پیشین و چند صفت پسین وجود دارد؟

«مولانا نشان‌هایی از لطف الهی را در شمس یافت و دانست که او همان پیر و مرشدی است که سال‌ها در جست‌وجویش بود و با همه علم

خویش- در این ایام - خدمت شمس زانو زد و نوآموز گشت؛ این خلوت عارفانه، حدود چهل روز طول کشید.»

(۱) شش، دو	(۲) هشت، دو	(۳) هشت، سه	(۴) شش، سه

۱۹- ابیات همه گزینه‌ها با هم تناسب مفهومی دارند؛ به‌جز ... .

(۱) شکوه عشق هیهات است مغلوب نظر گردد	که کوه قاف عنقا را به زیر پر نمی‌آید
(۲) مکن با عشق ای عقل گران جان دعوی بینش	که کوه قاف هم‌پرواز با عنقا نمی‌گردد
(۳) عقل را بین که همی لاف زند در بر عشق	شرم از جلوه سیمرغ ندارد مگسی
(۴) مرد رزم عشق شیرافکن نه‌ای یک سوی رو	ای خرد آزرمی آخر تو کجا و جنگ عشق؟

۲۰- مفهوم کلی کدام ابیات یکسان است؟

(الف) روشن‌گر وجود به راه اوفتادن است	در جویبار، سبزی آب از ستادن است
(ب) ز افتادیم در ره چه باک آن شوخ چابک رخس را	خاری گر افتد در گذر سیلاب رانی را چه غم
(ج) این که روزی بی‌تردد می‌رسد افسانه است	پنجه کوشش کلید رزق را دندان است
(د) از دانش آن‌چه داد، کم رزق می‌نهد	چون آسمان درست حسابی ندید کس
- (۱) الف، د (۲) الف، ج (۳) ب، ج (۴) ب، د

عربی، زبان قرآن ۳

ثلاث قصص قصيرة

درس ۳

صفحة ۳۷ تا صفحه ۴۲

عربی، زبان قرآن ۲

مواعظ قيمة / صناعة التلميع في

الأدب الفارسي / عجائب المخلوقات

درس ۱ تا پایان درس ۳

صفحة ۱ تا صفحه ۴۴

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ﴾:

- (۱) و از جنبندگان در زمین نیست و همچنین پرنده‌ای که با بالش پرواز می‌کند مگر آنکه گروه‌هایی مانند شما هستند!
- (۲) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نمی‌باشد و نه پرنده که با دو بالش پرواز کند مگر اینکه آن‌ها گروهی مانند شمایند!

(۳) و از جنبنده‌ای در زمین و پرنده‌ای که با دو بالش پرواز می‌کند نیست مگر گروهی مانندتان باشد!

(۴) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش پرواز می‌کند مگر آنکه آن‌ها گروه‌هایی مانند شما هستند!

۲۲- «إِذَا أَكَلَ التَّمْسَاحُ فَرِيْسَةً أَكْبَرَ مِنْ فَمِهِ أَفْرَزَتْ عَيْوْنُهُ سَائِلًا كَالدَّمْعِ!»:

- (۱) اگر تمساح شکاری بزرگتر از دهانش بخورد، چشمانش مایعی مثل اشک‌ها ترشح می‌کنند!
- (۲) هنگامی که تمساح شکاری خورد، از دهانش مایعی مثل خون جاری شد!
- (۳) هرگاه از چشمان تمساح مایعی مانند اشک‌ها جاری شود، شکاری بزرگتر از دهانش خورده است!
- (۴) اگر تمساح شکار بزرگی در دهانش را بخورد، چشمانش مایعی هم‌چون اشک‌ها را ترشح می‌کنند!

۲۳- «قَدْ أَنْشَدَ الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيَّونَ السَّابِقُونَ أَبْيَاتًا مَمْزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ كَانُوا يَسْمُونَهَا بِالْمُلَمَّعِ!»:

- (۱) قطعاً شاعران پیشین ایرانی بیت‌هایی را آمیخته به عربی سروده‌اند در حالی که آن را ملّمع می‌نامند!
- (۲) شاعران ایرانی گذشته بیت‌های درهم‌آمیخته به زبان عربی را سرودند که آن را ملّمع نامیدند!
- (۳) شعرای گذشته ایرانی ابیاتی آمیخته به عربی سروده‌اند که آن‌ها را ملّمع می‌نامیدند!
- (۴) شعرای ایرانی در گذشته ابیاتی آمیخته به عربی سروده بودند و آن‌ها را ملّمع می‌نامیدند!

۲۴- «مَنْ يُصَدِّقُ أَنَّ هُنَاكَ سَنَجَابًا يَقْدِرُ أَنْ يَطِيرَ قَرِيبًا بِمَآئِي كِيلُومْتَرٍ وَ الْأَعْجَبُ مِنْهُ أَنَّهُ فِي قَفْزَةٍ وَاحِدَةٍ فَقَطْ!»:

- (۱) چه کسی باور می‌کند که سنجابی وجود دارد که قادر است نزدیک به دویست کیلومتر بپرد و عجیب‌تر از آن این است که آن فقط در یک پرش است!
- (۲) کسی باور می‌کند که سنجابی هست که بتواند نزدیک به صد کیلومتر بپرد؟، عجیب‌تر است که آن فقط در یک پرش است!
- (۳) چه کسی می‌تواند باور کند که سنجابی وجود دارد که نزدیک به دویست کیلومتر می‌پرد و عجیب آن فقط در یک بار پریدن است!
- (۴) چه کسی است که باور کند که آنجا یک سنجاب قادر است نزدیک به دویست کیلومتر بپرد و عجیب آن فقط در یک بار پریدن است!

۲۵- «دَعُوا الْأَصْدِقَاءَ الْمُعْجِبِينَ بِأَنْفُسِهِمْ لِأَنَّهُمْ يُمَرِّونَ حَيَاتِكُمْ دُونَ أَنْ تَنْتَفِعُوا بِهِمْ!»:

- (۱) دوستان خودخواه خود را رها کنید، زیرا آنان زندگی را برای شما تباه می‌سازند بدون اینکه شما از آنان بهره‌مند شوید!
- (۲) دوستانی را که به خود می‌نازند طرد کنید، زیرا همان‌ها زندگی شما را تلخ می‌سازند بی‌آنکه سودی به شما برسانند!
- (۳) دوستان خودپسند را ترک کنید، برای اینکه آنان زندگی شما را تلخ می‌کنند بدون اینکه از آنان بهره‌مند شوید!
- (۴) دوستان خودشیفته، شما را رها کرده و باعث تلخی زندگی‌تان می‌شوند بی‌آنکه آنان به شما سودی برسانند!

۲۶- عین الخطأ:

- ۱) شَمَمْتُ رَائِحَةَ الْوُدِّ مِنْ رُفَاتِ الْحَبِيبِ بَعْدَ مَرورِ الْأَيَّامِ!: بعد از گذشت روزگاران، بوی عشق را از خاک قبر دوست استشمام کردم!
- ۲) إِنْ امْتَلَأَ الْمَلْعَبُ مِنَ الْمُتَفَرِّجِينَ فَلَنْ نَجِدَ مَكَانًا لِلْجُلُوسِ!: اگر تماشاچیان ورزشگاه را پر کنند، جایی برای نشستن نخواهیم یافت!
- ۳) لَهَا فِي أَعْيُنِ مُحِبِّهَا جَمَالٌ أَكْثَرُ فَلِذَا يَحْمَدُونَهَا كَثِيرًا!: او در نگاه‌های دوستدارانش زیبایی بیشتری دارد لذا او را بسیار می ستایند!
- ۴) إِذَا أَصَابَتْنا مُصِيبَةٌ صَبَرْنَا لِأَنَّهُ مِنْ أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ!: اگر مصیبتی به ما برسد، صبر می کنیم، زیرا آن از برترین کارها است!

۲۷- عین الصحیح:

- ۱) كُنْتُ أَمْرًا بِحَدِيقَةٍ فِيهَا أَشْجَارُ الْجُوزِ الْكَثِيرَةُ فَتَعَجَّبْتُ مِنْ إِثْمَارِهَا!: از کنار باغی که در آن درختان گردوی فراوانی وجود داشت می گذشتم، پس از میوه‌های‌شان شگفت زده شدم!
- ۲) عَيْنَاكَ غَضْنَا عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ فِي الدُّنْيَا فَلَنْ تَبْكِيَا فِي الْآخِرَةِ!: دو چشمت را در دنیا از حرام‌های خداوند برهم نهادی، پس در آخرت گریان نخواهند بود!
- ۳) مَا ضَاقَ قَلْبِي إِلَّا مِنْ أَصْدِقَاءِ أَكْرَمْتَهُمْ كَثِيرًا وَلَكِنَّهُمْ انْفَضُّوا مِنْ حَوْلِي!: قلبم نگرفت مگر از دوستانی که بسیار گرمی‌شان داشتم ولی آنان از پیرامونم پراکنده شدند!
- ۴) الدُّنْيَا تَسْرِعُ إِلَيْكَ وَتَنْتَظِرُ بِأَنَّهَا تُحِبُّكَ حَتَّى تَغْفَلَكَ عَنِ الْآخِرَةِ!: دنیا به سوی تو می شتابد و وانمود می کند که دوستت دارد تا تو از آخرت غافل شوی!

۲۸- «اگر تماشاچیان در ورزشگاه بازیکنان تیم خود را تشویق کنند تیم، بهتر بازی می کند!»:

- ۱) إِنْ يُشْجَعِ الْمُتَفَرِّجُونَ لِأَعْبِي فَرِيقَهُمْ فِي الْمَلْعَبِ، الْفَرِيقُ سِيلْعَبُ خَيْرًا!
- ۲) إِذَا شَجَّعَ الْمُتَفَرِّجِينَ لِأَعْبُو الْفَرِيقَ فِي مَلْعَبِهِمْ، يَلْعَبُ الْفَرِيقُ أَحْسَنَ!
- ۳) إِنْ يُشْجَعِ الْمُتَفَرِّجُونَ لِأَعْبِيْنَ فَرِيقَهُمْ فِي الْمَلْعَبِ، يَلْعَبُ الْفَرِيقُ حَسَنًا!
- ۴) إِذَا شَجَّعَ الْمُتَفَرِّجُونَ لِأَعْبِي فَرِيقَهُمْ فِي الْمَلْعَبِ، فَالْفَرِيقُ يَلْعَبُ خَيْرًا!

■ ■ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۹ - ۳۳) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

يُعدُّ اللِّسَانَ مِنْ أَعْظَمِ النِّعَمِ الَّتِي أَنْعَمَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى وَهُوَ مِنْ وَسَائِلِ اتِّصَالِ الْمَرْءِ مَعَ غَيْرِهِ. قَدْ يَكُونُ اللِّسَانُ حِجَّةً لِلْمَرْءِ وَسَبَبًا فِي فَوْزِهِ إِذَا اسْتَخْدَمَهُ الْإِنْسَانُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى، وَالذِّكْرِ، وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ، وَالْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ، أَمَّا إِذَا اسْتَخْدَمَهُ الْمَرْءُ فِي الْغَيْبَةِ وَالنَّمِيمَةِ (سُخْنِ چینی)، وَغَيْرِهَا مِمَّا نُهَى الْإِنْسَانُ عَنْهُ فَهِيَ تَكُونُ حِجَّةً عَلَيْهِ.

حفظ اللسان من الأخلاق الحميدة والصفات الحسنة، والمقصود بحفظ اللسان ألا يتحدث الإنسان إلا بالخير، ويتعد عن قبيح الكلام، وعن الغيبة وغير ذلك، وعلى الإنسان أن يعلم أنه مسؤول عن كل لفظ يخرج من فمه، «من يدخل مدخل السوء يتهم و من لا يملك لسانه يندم» جملة عظيمة قالها لقمان لابنه. ولا شك أنها وصية عظيمة جلية إذا عمل بها الناس تخلصوا من شرور اللسان.

٢٩- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) إِنَّ شَرَّورَ اللِّسَانِ أَعْظَمَ مِنْ فِضَائِلِهِ!
- (٢) أَعْظَمَ نِعْمَةٍ أَنْعَمَ اللهُ عَلَى الْبَشَرِ هُوَ اللِّسَانُ!
- (٣) اللِّسَانُ هُوَ الطَّرِيقَةُ الْوَحِيدَةُ لِتَوَاصُلِ الْبَشَرِ مَعَ بَعْضِهِمْ!
- (٤) نَفْسُ اللِّسَانِ طَاهِرٌ وَلَكِنْ سَوْءُ اسْتِعْمَالِهِ يُوَدِّي إِلَى قُبْحِهِ!

٣٠- عَيْنُ الْخَطَأِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) إِنَّمَا قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ بِمَا يَتَكَلَّمُ بِهِ مِنَ الْكَلَامِ!
- (٢) اللِّسَانُ يُمْكِنُ أَنْ يَجْعَلَ الْإِنْسَانَ فَائِزًا أَوْ حَقِيرًا!
- (٣) إِنَّ الْإِنْسَانَ مَسْئُولٌ عَنْ كُلِّ كَلِمَةٍ تَخْرُجُ مِنْ فَمِهِ!
- (٤) الْحِفَافُ عَلَى اللِّسَانِ هُوَ أَنْ يَتَحَدَّثَ الشَّخْصَ بِالْخَيْرِ وَ الْحَسَنَةِ!

٣١- عَيْنُ مَا لَا يَنْسَبُ مَفْهُومَ الْجُمْلَةِ التَّالِيَةِ: «مَنْ يَدْخُلُ مَدْخَلَ السَّوِّءِ يُتَّهَمُ وَ مَنْ لَا يَمْلِكُ لِسَانَهُ يَنْدَمُ!»

- (١) أَيُّهَا الْإِنْسَانُ! اجْتَنِبْ مَوَاضِعَ التُّهْمِ!
- (٢) لَا تَقُلْ مَا لَا تَعْلَمُ بَلْ لَا تَقُلْ كُلَّ مَا تَعْلَمُ!
- (٣) الْأَفْضَلُ لِلْمَرَّةِ أَلَّا يَنْتَهَمَ الْآخِرِينَ وَ يَبِزِيئَ نَفْسَهُ!
- (٤) مَنْ لَا يَحْفَظُ لِسَانَهُ فِي الْمَجَالِسِ فَعَاقِبَتُهُ هِيَ النَّدَامَةُ!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ وَ ٣٣)

٣٢- «يَتَحَدَّثُ»:

- (١) فَعْلٌ مُضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ: تَفَعَّلَ؛ بِزِيَادَةِ حَرْفَيْنِ اثْنَيْنِ) / فَاعِلُهُ «الْإِنْسَانُ» وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
- (٢) لِلْغَائِبِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (عَلَى وَزْنِ «يَتَفَعَّلُ»، حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: ح د ث) - مَجْهُولٌ / فَعْلٌ وَ نَائِبُ فَاعِلٍ
- (٣) لِلْغَائِبَةِ (= لِلْمَفْرُودِ الْمُؤَنَّثِ الْغَائِبِ) - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: ح د ث) - مَعْلُومٌ / فَاعِلُهُ «الْإِنْسَانُ»
- (٤) فَعْلٌ مُضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ: تَحَدَّثُ، بِزِيَادَةِ حَرْفٍ وَاحِدٍ) - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «الْإِنْسَانُ»

٣٣- «لِقَمَانٌ»:

- (١) اسْمٌ - مَفْرُودٌ مَذْكَرٌ - نَكْرَةٌ / فَاعِلٌ لِفَعْلِ «قَالَ» وَ مَرْفُوعٌ
- (٢) اسْمٌ - مَذْكَرٌ - مَعْرِفَةٌ (عَلَّمَ) / مَفْعُولٌ لِفَعْلِ «قَالَ» وَ مَنْصُوبٌ
- (٣) مَفْرُودٌ - مَذْكَرٌ - مَعْرِفَةٌ بِالْعِلْمِيَّةِ / فَاعِلٌ لِفَعْلِ «قَالَ» وَ مَرْفُوعٌ
- (٤) مَعْرُوفٌ بِأَلٍ - مَأْخُودٌ مِنْ فَعْلِ مَجْرُودٍ ثَلَاثِيٍّ / مَفْعُولٌ أَوْ مَفْعُولٌ بِهِ لِفَعْلِ «قَالَ» وَ مَنْصُوبٌ

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) تَبَدَّ الأَسْعَارُ مَنْ خَمْسَةٍ وَ سَبْعِينَ أَلْفًا إِلَى خَمْسَةِ وَ ثَمَانِينَ أَلْفَ تَومَانٍ!
- (٢) يَا قَنْبَرُ دَعْ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرَضِ الرَّحْمَنَ وَ تُسْخِطِ الشَّيْطَانَ!
- (٣) إِيَّاكَ وَ مُصَادَقَةَ الكَذَابِ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقَرِّبُ عَلَيْكَ البَعِيدَ!
- (٤) فَكَمْ ثَمَرٌ عَيْشِي وَ أَنْتَ حَامِلٌ شَهْدٍ!

٣٥- عین الصحيح: «لرعاية الاقتصاد في استهلاك الماء، علينا ألا نترك .....

- (١) الحنفية مغلقة
- (٢) المرافق العامة للآخرين
- (٣) المرافق العامة لأنفسنا
- (٤) الحنفية مفتوحة

٣٦- عین ما ليس فيه اسم المبالغة و اسم الفاعل معاً:

- (١) لا توجد الصداقة في قلب المتكبر و المكار!
- (٢) يكون لمدرستي مدير حاذق و فهامة!
- (٣) يعمل العمال المجدون في مصنع الأبواب و النوافذ!
- (٤) اشتريت النظارة لأخي الماهر لإستخدامها في معمله!

٣٧- عین اسماً يُفضَّلُ شيئاً على شيء آخر:

- (١) ربنا إنا آمنّا بأنك علام الغيوب!
- (٢) عملك هذا خير من كل ما فعلتها في عمري!
- (٣) ما أسرع الجاهل في الإجابة قبل أن يدرك السؤال!
- (٤) الكذاب كالسراب يقرب عليك البعيد!

٣٨- عین اسم التفضيل بمعنى «صفت عالي» في الفارسية:

- (١) أكرم أصدقائي من هو يُحبّ الآخرين في قلبه!
- (٢) أريد المسافرة إلى بلدي من طريق هو أحسن!
- (٣) نتمنى أن نتخلص من شر أعدائنا الغاصبين!
- (٤) هذا قميص قد لبسته و هو أفضل من الباقي!

٣٩- عین «ما» ليست شرطية:

- (١) ما يُقال في هذه الصلاة يسمعه الآخرون!
- (٢) ما حاولت كثيراً فلا أنتظر النجاح في المسابقة!
- (٣) ما تقم به من الأعمال الحسنة تشاهد نتيجته مستقبلاً!
- (٤) ما طالعت من هذه الكتب فهي مفيدة لك!

٤٠- في أي عبارة لا تتحقق الجملة الثانية إلا بعد تحقق الجملة الأولى:

- (١) من يتوكّل على الله و لا ييأس عند مشاكل الحياة!
- (٢) لا يتقدم من لا يهتم بشأن العلم و لا يمشي في طريقه!
- (٣) من يفعل الأعمال الحسنة و يقدم الخير هو مُحسن!
- (٤) إن يتحمل الطالب صعوبات الطريق يصل إلى المعالي!

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

بازگشت
درس ۸

صفحه ۹۱ تا صفحه ۱۰۴

۴۱- مفهوم بیت «بازاً بازاً هر آنچه هستی بازاً / گر کافر و گبر و بت پرستی بازاً» با کدام آیه مبارکه، ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) «فسیدخلهم فی رحمة منه و فضل»

(۲) «لا تقنطوا من رحمة الله»

(۳) «إن الله يحب التوابین»

(۴) «یهدیهم الیه صراطاً مستقیماً»

۴۲- مصداق «شکار توفیق توبه و خود را در دامن مهر خدا انداختن» در کدام عبارت بیان شده است؟

(۱) «برای توبه کردن پشیمانی کافی است.»

(۲) «کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است.»

(۳) «اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت.»

(۴) «کسی نزد من محبوب‌تر از جوان توبه‌کار نیست.»

۴۳- مهم‌ترین حق خداوند، مهم‌ترین راه اصلاح جامعه و راه اولیه جبران حق الناس، به ترتیب کدام‌اند؟

(۱) حق بندگی - توبه اجتماعی - طلب دعای خیر و آموزش

(۲) حق بندگی - امر به معروف و نهی از منکر - به‌دست آوردن رضایت صاحبان حق

(۳) حق پروردگاری - امر به معروف و نهی از منکر - به‌دست آوردن رضایت صاحبان حق

(۴) حق پروردگاری - توبه اجتماعی - طلب دعای خیر و آموزش

۴۴- به ترتیب از دقت و توجه در حقوق مادی و معنوی مردم، اهمیت کدام‌یک بر دیگری برداشت می‌شود و اقدام به تأسیس شبکه‌های اجتماعی

ضالّه، مربوط به کدام‌یک است؟

(۱) اولی بر دومی - حقوق مادی

(۲) اولی بر دومی - حقوق معنوی

۴۵- هر یک از توصیفات زیر به ترتیب به کدام‌یک از حیل‌های شیطان در راستای دور کردن انسان از توبه اشاره دارد؟

- تو که می‌گویی که فردا این بدان / که به هر روزی که می‌آید زمان / آن درخت بد جوان‌تر می‌شود / وین کننده پیر و مضطر می‌شود

- به صورت تدریجی گناه را چنان به پیش می‌برد که فرد خود را غرق در آلودگی و فساد می‌بیند.

- انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست.

(۱) ناامید کردن از توبه - به تأخیر انداختن توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه

(۲) ناامید کردن از توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه - به تأخیر انداختن توبه

(۳) به تأخیر انداختن توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه - ناامید کردن از توبه

(۴) به تأخیر انداختن توبه - ناامید کردن از توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه

۴۶- مفهوم کدام حدیث یا آیه با «التائب من الذنب کمن لا ذنب له» ارتباط دارد؟

(۱) «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب»

(۲) «قل یا عبادى الذین اسرفوا على انفسهم»

(۳) «إن الله يحب التوابین و يحب المتطهرین»

(۴) «فأما الذین آمنوا بالله و اعتصموا به»

۴۷- مژده خداوند متعال به آنان که توبه خود را مزین به ایمان و عمل صالح می کنند، چیست و علت آن چه می باشد؟

(۱) «خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می کند.» - «خداوند پاکیزگان را دوست دارد.»

(۲) «خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می کند.» - «خداوند آمرزنده و مهربان است.»

(۳) «خداوند همه گناهان را می بخشد.» - «خداوند پاکیزگان را دوست دارد.»

(۴) «خداوند همه گناهان را می بخشد.» - «خداوند آمرزنده و مهربان است.»

۴۸- زمینه ساز خروج بندگانی که در ظلم و ستم به خویشتن اسراف کرده اند از یأس و ناامیدی چیست و چه مفهومی را در ذهن متبادر

می سازد؟

(۱) «إن الله يحب التوابین» - تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می شود.

(۲) «إن الله يحب التوابین» - با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می شود.

(۳) «إن الله یغفر الذنوب جمیعاً» - با توبه همه گناهان حتی شرک هم آمرزیده می شود.

(۴) «إن الله یغفر الذنوب جمیعاً» - تکرار توبه اگر واقعی باشد موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می شود.

۴۹- به فرموده امام راحل (ره)، چرا نباید با مکر و حيله، توبه را به لحظه مرگ مؤکول نمود؟

(۱) دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خصلت هاست.

(۲) گناهان قوی تر و محکم تر می شوند و در تمام سطوح نفوذ می کنند، به طوری که اصلاح آن مشکل و گاه غیرممکن می شود.

(۳) در فرایندی تدریجی، انسان متوجه زشتی گناه و قبح آن نمی شود و چه بسا اقدام به توبه نمی کند.

(۴) توبه در لحظه مرگ خیال خام است و آن لحظه جز توبه لفظی از انسان سر نمی زند یا شاید اجل مهلت ندهد.

۵۰- در چه شرایطی لازم می شود که انسان های بزرگی با ایثار و جان فشانی خود، جامعه را از تباهی برهانند و مانع خاموشی نور هدایت شوند؟

(۱) انحراف های اجتماعی در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح نشود.

(۲) مردم در برابر گناهان اجتماعی حساسیت به خرج ندهند.

(۳) مردم در توبه اجتماعی کوتاهی کنند و انحراف از حق، ریشه بدواند.

(۴) جامعه در برخی از ابعاد، از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود.

دین و زندگی ۲

۱۵ دقیقه

تفکر و اندیشه

درس ۵ تا پایان درس ۷
صفحه ۵۱ تا صفحه ۹۲

۵۱- استحکام سندی کدام حدیث در میان جمیع روایات کم‌نظیر است و پس از نزول کدام آیه، مقام اخوت و وصایت و

خلافت حضرت علی (ع) اعلام شد؟

- (۱) جابر - انذار (۲) جابر - ابلاغ (۳) غدیر - ابلاغ (۴) غدیر - انذار

۵۲- به ترتیب هر یک از موارد زیر با کدام یک از ابعاد رهبری پیامبر (ص) ارتباط دارد؟

- هرگز آب مشرکان را زهرآلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید.

- از این که برخی ایمان نمی‌آورند شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی.

- گاهی در حضور پیامبر (ص) شعر می‌خواندند، یا از گذشته خود می‌گفتند؛ در همه این موارد آنان را منع نمی‌کرد.

(۱) محبت و مدارا با مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - تلاش برای برقراری عدالت

(۲) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم - محبت و مدارا با مردم

(۳) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم

(۴) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - محبت و مدارا با مردم - تلاش برای برقراری عدالت

۵۳- بنابر کلام نبوی، هر یک از موارد زیر، به ترتیب به خروج از کدام حیطة می‌انجامد؟

- شب را با شکم سیر خوابیدن در حالی که همسایه گرسنه است.

- همت نگماردن در رسیدگی به امور مسلمانان

(۱) اسلام - ایمان (۲) اسلام - اسلام

(۳) ایمان - اسلام (۴) ایمان - ایمان

۵۴- خداوند با کدام تعبیر، شرایط مردم را پیش از وجود نعمت پیامبر اسلام (ص) ترسیم می‌نماید و اولین وظیفه نبی مکرم اسلام (ص) پس از

منت‌گذاری خدا بر مردم در بعثت ایشان کدام است؟

(۱) «لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ» - «يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ» (۲) «أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» - «يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ»

(۳) «أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» - «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ» (۴) «لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ» - «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ»

۵۵- در منظر قرآن کریم خداوند، پیامبر عظیم‌الشأن اسلام را برای چه گروهی سرمشقی نیکو معرفی می‌کند و علت انحطاط و سقوط اقوام و

ملل سلف در کلام نبوی کدام است؟

(۱) «کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیراً» - دوری از مسیر الگویی پیشوایان دین

(۲) «آلذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة» - دوری از مسیر الگویی پیشوایان دین

(۳) «آلذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة» - روا داشتن تبعیض در اجرای عدالت

(۴) «کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیراً» - روا داشتن تبعیض در اجرای عدالت

۵۶- مفاهیم «یکسانی منزلت انسانی زن و مرد» و «هدف خداوند از قبيله قبیله آفریدن مردم» به ترتیب در کدام عبارات شریفه نهفته است؟

(۱) «وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ» - «لِتَعَارَفُوا»

(۲) «إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى» - «أَتَقَانُمْ»

(۳) «وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ» - «أَتَقَانُمْ»

(۴) «إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى» - «لِتَعَارَفُوا»

۵۷- این عبارت که «دین اسلام، کامل ترین دین الهی است و پیامبر آگاه ترین مردم است» به ابطال کدام یک از فرض های مربوط به

مسئولیت های رسالت می انجامد؟

(۱) پیامبر اسلام (ص) خود جانشینان بعد خود را مشخص کرد و به معرفی آنها اقدام کرد.

(۲) ولایت معنوی هم چون سایر مسئولیت های پیامبر بعد از رحلتشان ادامه می یابد.

(۳) مرجعیت دینی و ولایت ظاهری مانند دریافت و ابلاغ وحی با رحلت پیامبر پایان می پذیرد.

(۴) قرآن کریم و پیامبر اسلام (ص) درباره تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری سکوت کرده اند.

۵۸- با توجه به آیه مبارکه «إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ...» کدام گزینه درست است؟

(۱) این آیه که در خانه ام سلمه نازل شده است و در زمان نزول مربوط به عصمت همه امامان و حضرت فاطمه (س) می باشد.

(۲) چون اهل بیت معصوم اند، سخن و عمل آنان معیار و ملاک است و اگر درباره معارف، نظری ارائه کردند؛ آن نظر برای ما حجیت دارد.

(۳) در این آیه دو انحصار وجود دارد که به ترتیب عبارت انداز: تطهیر اهل بیت و دور کردن پلیدی از آنها.

(۴) پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول آیه شریفه فرمود: «خدايا اينان از اهل بیت من هستند، آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.»

۵۹- لازمه بنای جامعه ای بر پایه عدل چیست و علت آن کدام است؟

(۱) وجود نظام حکومتی سالم - خداوند حکیم هر هدفی را در نظر دارد، مقرون با هدایت خود می گرداند و موجودات را به سوی آن سوق می دهد.

(۲) وجود نظام حکومتی سالم - نمی شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد.

(۳) نفی سلطه طاغوت - نمی شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد.

(۴) نفی سلطه طاغوت - خداوند حکیم هر هدفی را که در نظر دارد، مقرون با هدایت خود می گرداند و موجودات را به سوی آن سوق می دهد.

۶۰- مفاهیم «اعتماد مردم به دین» و «امکان هدایت مردم» به ترتیب به ضرورت عصمت در کدام یک از مسئولیت های پیامبر اشاره دارد؟

(۱) اجرای احکام الهی - اجرای احکام الهی

(۲) اجرای احکام الهی - دریافت وحی و رساندن آن

(۳) تعلیم و تبیین تعالیم دین - اجرای احکام الهی

(۴) تعلیم و تبیین تعالیم دین - دریافت وحی و رساندن آن

69- The doctor always recommends that I eat vegetables which are rich in vitamins and minerals to protect my body from ... .

1) situation	2) exclamation
3) infection	4) generation

70- The amount of money you have to pay when eating at that local restaurant has no ... to the service they provide.

1) communication	2) pattern
3) relationship	4) explanation

71- The people who try to cross the sea and settle in European countries face a(n) ... of difficulties.

1) term	2) shape
3) entry	4) host

72- The magazine ... contained pictures of animals in which he didn't seem to be interested, but there was also one photograph of a rare plant which caught his attention.

1) calmly	2) repeatedly
3) mostly	4) fluently

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Obesity rates are climbing fast and we need to find new techniques to help people control overeating. According to the new ... (73) ..., 'imaginary eating' could be one such technique. A psychologist in the United States reports that if you imagine ... (74) ... a specific food, your interest in that food will drop. And if you are less interested in that food, you'll eat less of it. Carey Morewedge explains that people often try to ... (75) ... thinking about food when they need to lose weight. However, this might not be a good strategy. ... (76) ..., if you force yourself to think about chewing and actually swallowing food, you'll reduce your hunger.

73- 1) success	2) research	3) population	4) matter
74- 1) to eat	2) being eaten	3) eat	4) eating
75- 1) practice	2) avoid	3) consider	4) keep on
76- 1) A little later	2) For instance	3) On the other hand	4) Not surprisingly

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Today, just about everyone has a camera. We can take pictures with our cell phones, e-mail photos to our friends, and print out photos from a computer in a matter of seconds. Thirty years ago, however, cameras were not as simple to use or readily available. They used film, which was expensive and had to be processed with special chemicals to make prints. Then, in 1982, a new type of camera made photography easier and more affordable. It was a film camera, but it had a built-in flash and other conveniences. The camera was called the Holga.

The Holga camera was made completely of plastic. Even the lens, which was normally made from high-quality glass on most cameras, was plastic. Plastic was cheaper than metal or glass, so the camera makers could keep the Holga's price low enough for most people to afford.

However, once people began using the Holga, they noticed problems. Sometimes dark spots appeared at the corners of the photos. Sometimes the colors that appeared in the photos were different from the colors of the actual objects photographed. The camera's cheap construction and materials allowed light to leak inside the camera and affect the film.

Although some customers were upset about these defects, many people liked the strange and often unique effects that the camera produced. Professional photographers began using the camera to photograph landscapes, people, and street scenes. Even today, in a world filled with precision equipment, some people choose the unpredictable Holga to take unique pictures.

77- The author makes all the following points about the Holga EXCEPT ... .

- 1) it was cheap enough for ordinary people to buy
- 2) the photographs that people take with it are unusual
- 3) people rejected it because it was cheap
- 4) every part of it is made of plastic

78- Which idea does the passage support?

- 1) Imperfect tools can still be useful.
- 2) Nobody takes artistic pictures anymore.
- 3) A plastic lens is worthless to a professional photographer.
- 4) Plastic cameras are better than metal cameras.

79- The author's purpose in writing the passage is to ... .

- 1) warn people about using the Holga
- 2) inform people about an unusual camera
- 3) encourage people to use digital cameras
- 4) prove that photography has changed since 1982

80- How does the author most likely feel about the Holga?

- 1) It is good for taking pictures of landscapes but not of people.
- 2) It has no promising future because of its low quality and price.
- 3) It is not worth the price and it shouldn't be produced any longer.
- 4) It produces interesting images despite all its technical problems.

آزمون ۲۴ بهمن ماه ۹۹

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز‌ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۷۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۲۰
	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۶	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	جغرافیای ایران	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۶	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

الگوی خطی
صفحه‌های ۶۰ تا ۵۳

۸۱- در یک دنباله بازگشتی داریم: $a_1 = 1, a_{n+1} = a_n + (n+1)$ ، جمله چهارم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۱۸ (۴) ۲۲

۸۲- اگر جملات یک دنباله از قانون تابع خطی $y = \frac{3}{4}x + 1$ پیروی کنند، رابطه بازگشتی دنباله کدام است؟

- (۱) $a_{n+1} = 3a_n + 2$ و $a_1 = \frac{5}{4}$ (۲) $a_{n+1} = 3a_n - 2$ و $a_1 = 1$
(۳) $a_{n+1} = a_n + \frac{3}{4}$ و $a_1 = \frac{5}{4}$ (۴) $a_{n+1} = \frac{3}{4}a_n + 1$ و $a_1 = 1$

۸۳- اگر $a_n = [2n + \frac{1}{2}]$ و $b_n = (-1)^{n+1}$ باشد، حاصل $a_3 \times b_4$ کدام است؟ [ ]، علامت جزء صحیح است.

- (۱) ۶ (۲) -۶ (۳) ۷ (۴) -۷

۸۴- اگر $x^2 - 1, 4x + 1, 7x$ به ترتیب از چپ به راست سه جمله متوالی یک دنباله فیبوناچی باشند، مقدار x کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) صفر یا ۳

۸۵- جمله پنجم دنباله $a_1 = 2, a_{n+1} = \begin{cases} 2a_n & \text{زوج } n \\ \frac{1}{2}a_n + 1 & \text{فرد } n \end{cases}$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۸۶- در دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \begin{cases} 5\sqrt{n} - 1 & \text{زوج } n \\ \frac{3+n}{n-6} & \text{فرد } n \end{cases}$ ، تفاضل جمله هفتم از جمله صدم چقدر است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۸ (۳) ۳۰ (۴) ۳۹

۸۷- اگر $a_n = n^2 + \lambda n$ و $a_{m+1} = a_{m-1} + 60$ باشد، m کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴) ۱۳

۸۸- در دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n$ ، اگر $a_1 = 1$ و $a_3 = 7$ باشد، جمله هفتم کدام است؟

- (۱) ۱۲۱ (۲) ۱۲۳ (۳) ۱۲۵ (۴) ۱۲۷

۸۹- کدام جمله دنباله با جمله عمومی $a_n = \frac{-n^2 + 6}{10n}$ برابر با $-\frac{1}{4}$ است؟

- (۱) چهارم (۲) پنجم (۳) ششم (۴) هفتم

۹۰- مجموع جملات هفتم دنباله مربعی و هشتم دنباله مثلثی چند واحد کمتر از جمله یازدهم دنباله فیبوناچی است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶
- الگوی دنباله مربعی $\bullet$ ، $\bullet \bullet$ ، $\bullet \bullet \bullet$ ، ...
الگوی دنباله مثلثی $\bullet$ ، $\bullet \bullet$ ، $\bullet \bullet \bullet$ ، ...

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

کارپایه‌های آماری
نمایش داده‌ها (نمودارهای یک متغیره)
صفحه‌های ۸۷ تا ۱۲۵

۹۱- مطلب ذکر شده در کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) سازمان‌ها، همیشه اطلاعات ثبتی (دادگان) را در اختیار آمارگیر قرار می‌دهند.
- (۲) یک روش آماری مناسب هم نمی‌تواند دقیق‌تر یا صحیح‌تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.
- (۳) در انتخاب نمونه تصادفی، باید همه اعضای جامعه آماری، شانس یکسانی برای انتخاب شدن داشته باشند.
- (۴) برای بررسی کیفیت چای یک زمین کشاورزی، بهتر است نمونه تصادفی از محصول را گرفته و از روش آزمایش و مشاهده استفاده کنیم.

۹۲- نوع و مقیاس اندازه‌گیری مربوط به متغیر «رتبه دانش‌آموزان یک کلاس» کدام است؟

- (۱) کمی فاصله‌ای (۲) کمی نسبتی (۳) کیفی اسمی (۴) کیفی ترتیبی

۹۳- میانگین داده‌های $2, 3, 4, 4, a$ برابر ۳ است. میانگین داده‌های $(102 + 5a), 2, 3, 4, 4$ کدام است؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۲۳ (۳) ۲۵ (۴) ۲۶

۹۴- در خم بهنجار (منحنی نرمال) تقریباً ۶۸ درصد از داده‌ها در فاصله کمتر از ... برابر انحراف معیار نسبت به میانگین قرار دارند.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۹۵- در یک بررسی آماری مجموع مربعات اختلاف داده‌ها از میانگین برابر ۴۰ و انحراف معیار $\sqrt{2}$ شده است. تعداد داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۶ (۳) ۲۰ (۴) ۲۴

۹۶- اگر انحراف معیار داده‌های $1-2a, a+5, b+8, a+8$ و $c-4$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های a, b و c تقریباً کدام است؟

- (۱) $4/7$ (۲) $4/9$ (۳) $5/1$ (۴) $5/4$

۹۷- در نمودار جعبه‌ای داده‌های «مضرب‌های عدد ۳ که بین ۱ تا ۴۰ هستند»، دامنه میان چارکی کدام است؟

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۱ (۳) $20/5$ (۴) $21/5$

۹۸- در نمودار میله‌ای زیر، تفاضل میانگین از مد تقریباً کدام است؟

- (۱) $2/1$

- (۲) $1/1$

- (۳) $2/5$

- (۴) $3/1$

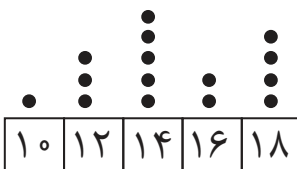
۹۹- با توجه به نمودار نقطه‌ای زیر، اگر هر داده را یک دسته در نظر بگیریم، اندازه زاویه مرکزی داده ۱۲ در نمودار دایره‌ای چند درجه است؟

- (۱) 45°

- (۲) 60°

- (۳) 72°

- (۴) 80°

۱۰۰- انحراف معیار داده‌های داخل و روی جعبه در نمودار جعبه‌ای داده‌های $11, 20, 5, 16, 12, 1, 3, 7, 23, 9, 19, 14, 8$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۱۵ (۴) $\sqrt{15}$

محل انجام محاسبات

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فقر و توزیع درآمد
دولت و اقتصاد
بودجه و امور مالی دولت
صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸

۱۰۱- چگونه می‌توان انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کرد؟

- (۱) توانمندسازی افراد و به ویژه مولد کردن آن‌ها
- (۲) آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی
- (۳) توزیع عادلانه درآمد‌ها و کاهش فقر
- (۴) افزایش سرمایه‌گذاری و پس‌انداز در جامعه و افزایش تولید ملی

۱۰۲- عبارت کدام گزینه در خصوص سیاست‌های اقتصادی دولت نادرست است؟

- (۱) برای حل اساسی مشکل رکود اقتصادی در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.
- (۲) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن بانک مرکزی سیاست افزایش حجم پول در گردش (سیاست پولی انقباضی - مانند خرید اوراق مشارکت) را به کار می‌گیرد.
- (۳) سیاست مالی انقباضی عبارت است از کاهش مخارج جاری یا عمرانی دولت و افزایش در نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی
- (۴) در مواقع رکود اقتصادی سیاست مالی انبساطی (افزایش مخارج دولت و کاهش مالیات) بهترین راه تحریک تقاضای کل است.

۱۰۳- عبارات کدام گزینه، جاهای خالی زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) بودجه، برنامه ... است که در آن منابع درآمدی و مخارج برنامه‌ای پیش‌بینی شده است.
- (ب) لایحه بودجه شامل یک ... و چندین ... است.

(ج) لایحه بودجه ابتدا در ... مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس در ... مطرح می‌شود.

- (۱) الف) کوتاه‌مدت یک‌ساله، ب) ماده واحد - تبصره، ج) جلسه علنی مجلس - کمیسیون بودجه مجلس
- (۲) الف) بلندمدت دو ساله، ب) تبصره - ماده، ج) کمیسیون بودجه مجلس - جلسه علنی مجلس
- (۳) الف) کوتاه‌مدت یک‌ساله، ب) ماده واحد - تبصره، ج) کمیسیون بودجه مجلس - جلسه علنی مجلس
- (۴) الف) بلندمدت یک‌ساله، ب) تبصره - ماده، ج) جلسه علنی مجلس - کمیسیون بودجه مجلس

۱۰۴- هر یک از فعالیت‌های زیر بیانگر تلاش دولت برای رسیدن به کدام‌یک از «اهداف اقتصادی دولت» است؟

- «تصمیم دولت برای پرداخت ماهانه صد هزار تومان به مدت ۴ ماه به ۳۰ میلیون نفر از اقشار کم درآمد کشور در دوران همه‌گیری ویروس کرونا»
- «توزیع مرغ یخ‌زده به قیمت ارزان در بازار»
- «برگزاری دوره‌های آموزش کلاس‌های آنلاین برای آموزگاران و دبیران»
- «دستور بانک مرکزی به بانک‌ها برای پایین آوردن نرخ بهره وام پرداختی به شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی»
- (۱) بهبود توزیع ثروت و درآمد - بهبود توزیع ثروت و درآمد - رشد و پیشرفت اقتصادی - ثبات قیمت‌ها
- (۲) ثبات قیمت‌ها - بهبود توزیع ثروت و درآمد - اشتغال کامل از طریق پیشگیری از بیکار شدن افراد شاغل - ثبات قیمت‌ها
- (۳) بهبود توزیع ثروت و درآمد - ثبات قیمت‌ها - اشتغال کامل از طریق پیشگیری از بیکار شدن افراد شاغل - رشد و پیشرفت اقتصادی
- (۴) ثبات قیمت‌ها - ثبات قیمت‌ها - رشد و پیشرفت اقتصادی - رشد و پیشرفت اقتصادی

محل انجام محاسبات

۱۰۵- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد مربوط به کشور A را در طول یک سال نشان می‌دهد، با توجه به این جدول:

الف) سهم دهک‌های سوم، هشتم و دهم کدام است؟

ب) عدد مربوط به شاخص وضعیت توزیع درآمد کدام است؟

ج) چنانچه درآمد ملی کشور A در این یک سال ۶۵ هزار دلار باشد، سهم ۳۰ درصد

کم‌درآمد جامعه از درآمد ملی چند دلار است؟

د) چنانچه شاخص توزیع درآمد در کشور فرضی B برابر با ۱۰، باشد وضعیت توزیع درآمد در

کدام کشور ناعادلانه‌تر است؟

(۱) الف) ۳ - ۱۵ - ۲۱ (ب) ۱۰/۵ (ج) ۵۲۰۰ (د) A

(۲) الف) ۴ - ۱۴ - ۲۰ (ب) ۱۰/۵ (ج) ۶۵۰۰ (د) B

(۳) الف) ۳ - ۱۵ - ۲۱ (ب) ۱۱/۵ (ج) ۵۲۰۰ (د) A

(۴) الف) ۴ - ۱۴ - ۲۰ (ب) ۹/۵ (ج) ۶۵۰۰ (د) B

۱۰۶- کدام گزینه پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) چرا سرمایه‌گذاری اجتماعی مهم‌ترین سرمایه‌گذاری دولت است؟

ب) آنچه را که مالیات بر آن وضع می‌شود، چه می‌نامند؟

ج) «...» جایگاه ویژه‌ای در مدیریت نظام بودجه و ساختار مالی جامعه و حاکمیت دارد.

(۱) الف) این سرمایه‌گذاری‌ها نیز همچون سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی زمینه لازم تولید سایر کالاها را فراهم می‌سازد. (ب) نرخ مالیاتی، (ج) خزانه‌داری

(۲) الف) بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد، انجام دادن سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی فراهم نخواهد شد. (ب) نرخ مالیاتی، (ج) دیوان محاسبات

(۳) الف) این سرمایه‌گذاری‌ها نیز همچون سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی زمینه لازم تولید سایر کالاها را فراهم می‌سازد. (ب) پایه مالیاتی، (ج) دیوان محاسبات

(۴) الف) بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد، انجام دادن سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی فراهم نخواهد شد. (ب) پایه مالیاتی، (ج) خزانه‌داری

۱۰۷- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از «هزینه‌های سرمایه‌ای یا عمرانی دولت» است؟

«کارخانه مواد غذایی - امور فرهنگی - ساخت نیروگاه‌ها - احداث جاده‌ها - خودروسازی»

(۱) زیربنایی - اجتماعی - زیربنایی - زیربنایی - مولد

(۲) زیربنایی - اجتماعی - مولد - مولد - زیربنایی

(۳) مولد - اجتماعی - زیربنایی - زیربنایی - مولد

(۴) مولد - زیربنایی - مولد - زیربنایی - مولد

۱۰۸- کدام گزینه، مشتمل بر پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟

- (الف) چگونه از طریق بودجه می‌توانیم میزان اولویت و اهمیت امور نسبت به هم را در کشور، تشخیص دهیم؟
 (ب) مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات بر «.....» است که «.....» را از پرداخت مالیات «.....»
 (ج) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله «.....» به‌شمار می‌رود.
 (د) تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای «.....» به حساب‌های معرفی شده از سوی «.....» واریز می‌شود.
 (ه) استقراض برای تأمین «.....» کار معقولی نیست، ولی چنانچه وجوه قرض گرفته شده صرف «.....»
 (۱) (الف) با تعیین درآمدها و هزینه‌های یک‌سال مالی کشور در بودجه، (ب) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - نمی‌راند. (ج) سیاست‌های توسعه‌ای، (د) بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی از سازمان‌های توسعه‌ای - خزانه‌داری کل کشور، (ه) هزینه انتقالی - سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و شالوده‌ای گردد، می‌تواند قیمت‌ها را تثبیت نماید.
 (۲) (الف) با بررسی سهم هر برنامه از کل بودجه، (ب) فروش چند مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - معاف می‌کند. (ج) سیاست‌های توسعه‌ای، (د) بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی از سازمان‌های توسعه‌ای - خزانه‌داری کل کشور، (ه) هزینه‌های جاری - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راهگشا باشد.
 (۳) (الف) با تعیین درآمدها و هزینه‌های یک‌سال مالی کشور در بودجه، (ب) فروش دو مرحله‌ای - کالا و خدمات سرمایه‌ای - نمی‌راند. (ج) سیاست‌های بیابان‌زدایی از روستاها و توسعه مزارع و کشتزارهای روستایی، (د) بیمه‌ها و سازمان‌های توسعه‌ای - مجلس، (ه) هزینه‌های جاری - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند راهگشا باشد.
 (۴) (الف) با بررسی سهم هر برنامه از کل بودجه، (ب) فروش چند مرحله‌ای - کالا و خدمات واسطه‌ای - معاف می‌کند. (ج) سیاست‌های بیابان‌زدایی از روستاها و توسعه مزارع و کشتزارهای روستایی، (د) بیمه‌ها و سازمان‌های توسعه‌ای - مجلس، (ه) هزینه‌های کارکنان - سرمایه‌گذاری و امور مولد شود، می‌تواند مهارکننده تورم باشد.

۱۰۹- میزان درآمد ملی، جمعیت و شاخص دهک‌ها در کشوری در شرق آسیا در ۵ سال مختلف اندازه‌گیری شده است. بر اساس داده‌های آماری زیر،

(الف) بالاترین سطح «رفاه اجتماعی» مربوط به کدام سال است؟

(ب) وسعت فقر در کدام سال بیشتر است؟

سال‌های سرشماری	جمعیت (به میلیون نفر)	درآمد ملی (به میلیون واحد پولی)	شاخص دهک‌ها
۱۹۷۰	۶۰	۱۲۰,۰۰۰	۳
۱۹۸۰	۶۲	۱۵۵,۰۰۰	۳
۱۹۹۰	۶۵	۱۶۲,۵۰۰	۴/۵
۲۰۰۰	۷۰	۱۰۵,۰۰۰	۴
۲۰۱۰	۷۵	۹۰,۰۰۰	۵

(۱) الف (۱۹۹۰، ب) ۱۹۷۰ (۲) الف (۱۹۸۰، ب) ۲۰۰۰ (۳) الف (۱۹۹۰، ب) ۱۹۸۰ (۴) الف (۱۹۸۰، ب) ۲۰۱۰

۱۱۰- با توجه به جداول زیر:

(الف) مانده خالص سالیانه فرد B چند ریال است؟

(ب) تفاضل مالیات ماهانه پرداختی فرد A و C کدام است؟

جدول مالیاتی
درآمدهای تا ۵۰,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۵ درصد
درآمدهای تا ۷۵,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۸ درصد
درآمدهای تا ۱۰۰,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۱۰ درصد
درآمدهای تا و بیشتر از ۱۱۵,۰۰۰ ریال در ماه با نرخ ۱۲ درصد

فرد	درآمد ماهیانه به ریال
A	۵۵,۰۰۰
B	۱۲۰,۰۰۰
C	۸۰,۰۰۰

(۲) الف (۱,۲۶۷,۲۰۰، ب) ۳,۶۰۰

(۴) الف (۱,۲۶۷,۲۰۰، ب) ۶,۳۰۰

(۱) الف (۱,۶۲۷,۲۰۰، ب) ۳,۶۰۰

(۳) الف (۱,۶۲۷,۲۰۰، ب) ۶,۳۰۰

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲) و وزن
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷

۱۱۱- در میان آثار زیر چند اثر منظوم از قیصر امین‌پور وجود دارد؟

«طوفان در پراتز، آیین‌های ناگهان، دستور زبان عشق، از آسمان سبز، بی بال پریدن، دری به خانه خورشید، در کوچه آفتاب، خواب ارغوانی، برآشفتن گیسوی تاک»

(۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۱۱۲- توضیح کدام گزینه درباره نویسنده کتاب «خسی در میقات» نادرست است؟

- (۱) ارزیابی شتابزده، نام مجموعه مقالات اوست.
- (۲) در داستان دید و بازدید، نثر تلگرافی او را به کمال می‌بینیم.
- (۳) اولین داستانش با عنوان زیارت، در مجله سخن چاپ شد.
- (۴) پیوستن به احزاب سیاسی، تجربه شغل معلمی و نویسندگی از فعالیت‌های اوست.

۱۱۳- توضیحات مربوط به کدام دوره شعر معاصر در برابر آن نادرست است؟

- (۱) دوره اول: جدال بر سر شعر کهنه و نو بین سال‌های ۱۳۰۴ تا ۱۳۲۰
- (۲) دوره دوم: گسترش شعر نو تغزلی و تقویت آن از سوی حکومت
- (۳) دوره سوم: رواج یافتن جریان سمبولیسم اجتماعی
- (۴) دوره چهارم: دست‌یابی بهتر شاعران به جوهر شعر با مضمون نقد اجتماعی

۱۱۴- کدام شعر نیما به عنوان «بیانیه شعر نو» مطرح می‌شود و جریان نوگرایی شعری نیما در کدام شعر و در چه سالی تثبیت شد؟

- (۱) زمستان - افسانه - ۱۳۰۱
- (۲) افسانه - افسانه - ۱۳۰۱
- (۳) افسانه - ققنوس - ۱۳۱۶
- (۴) زمستان - ققنوس - ۱۳۱۶

۱۱۵- به ترتیب نام نویسندگان و شاعران آثار زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

«آتش خاموش - چشم‌هایش - سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ - صدای سبز»

- (۱) بزرگ علوی - سیمین دانشور - زین‌العابدین مراغه‌ای - علی مؤذنی
- (۲) سیمین دانشور - صادق چوبک - عبدالرحیم طالبوف - موسوی گرمارودی
- (۳) بزرگ علوی - احمد محمود - عبدالرحیم طالبوف - علی مؤذنی
- (۴) سیمین دانشور - بزرگ علوی - زین‌العابدین مراغه‌ای - موسوی گرمارودی

۱۱۶- در نخستین رکن کدام بیت، اختیار وزنی «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» به کار نرفته است؟

(۱) ای کمان خم ابروی تو پیوسته به زه	شد ز تیر غم تو ترکش و قربان دل من
(۲) هان که در خواب بوده‌ای همه شب	چه نصیبت ز بلبل سحر است
(۳) همه آفاق گرفت و همه اطراف گشاد	صیت مسعودی و آوازه شه سلطانی
(۴) شربتی تلخ‌تر از زهر فراققت باید	که کند لذت وصل تو فراموش مرا

۱۱۷- در کدام بیت، هر دو اختیار «فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال» وجود دارد؟

(۱) کاشکی جز تو کسی داشتمی	با به تو دسترسی داشتمی
(۲) کی غمم بودی اگر در غم تو	نفسی، هم نفسی داشتمی
(۳) یا در این غم که مرا هر دم هست	همدم خویش کسی داشتمی
(۴) سر و زر ریختمی در پایت	گر از این دست بسی داشتمی

۱۱۸- در کدام مصراع، همهٔ اختیارات شاعری «بلند بودن هجای پایانی»، «ابدال» و «حذف همزه» دیده می‌شود؟

(۱) آبی است پیش کوثر آتش‌نشان ما	(۲) برگ چشمان ما همیشه تر است
(۳) آهم از سینه چو عیسی به فلک برمی‌رفت	(۴) ابر و باران و من و یار ستاده به وداع

۱۱۹- در کدام مصراع، اختیار وزنی «قلب» به کار رفته است؟

(۱) شهری دل در آستین، بر درش آستان‌نشین	(۲) صبر کن ای دل که صبر سیرت اهل صفاست
(۳) با رخ تو خاک بود صورت مردی و زنی	(۴) گرفت در جان ما نوبت دیدار خاست

۱۲۰- بیت زیر، «فاقد» کدام اختیار شاعری است؟

«اجل به کشتن من قصد داشت عشقت گفت

(۱) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

(۲) ابدال

(۴) حذف همزه

(۳) بلند بودن هجای پایانی

علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
انتشارات شاعری (۲): وژنی
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷

۱۲۱- جریان موسوم به «شعر نو حماسی» در چه شرایطی برای اولین بار رواج یافت؟

- (۱) یأس و سرخوردگی ناشی از وقایع ۲۸ مرداد
- (۲) آشفتنی جامعه در مبارزات بین سال‌های ۴۲ تا ۵۷
- (۳) آزادی حاکم بر جامعه در آغاز حکومت پهلوی دوم
- (۴) همزمان با تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران

۱۲۲- کدام مطلب در مورد سبک نیما صدق نمی‌کند؟

- (۱) تا حد امکان از واژگان عامیانه بهره نمی‌برد.
- (۲) از کسانی است که کوشید شعر را به هنجار نثر و سادگی نزدیک کند.
- (۳) در قالب، زبان و مضمون شعر تغییراتی ایجاد کرد.
- (۴) سیر آزاد تخیل و ترکیب‌های تازه از ویژگی‌های اشعار اوست.

۱۲۳- شخصیت‌های ذکر شده در کدام گزینه، موسوم به نویسندگان نسل اول ادبیات معاصر هستند؟

- (۱) علی محمد افغانی - جلال آل احمد - جمال میرصادقی
- (۲) بزرگ علوی - صادق هدایت - صادق چوبک
- (۳) احمد محمود - محمود اعتمادزاده - سیمین دانشور
- (۴) علی محمد افغانی - غلامحسین ساعدی - محمدعلی جمالزاده

۱۲۴- نام پدیدآورنده چند اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟

(ضیافت: سیدمهدی شجاعی)، (همسایه‌ها: محمود اعتمادزاده)، (سوشون: سیمین بهبهانی)، (بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری)، (شوهر آهوخانم:

محمدعلی جمالزاده)، (شهری چون بهشت: جلال آل احمد)

- (۱) یک (۲) سه (۳) چهار (۴) دو

۱۲۵- در مورد ادبیات دوره انقلاب اسلامی کدام مورد صحیح نیست؟

- (۱) هوشنگ ابتهاج و حسین منزوی از جمله هنرمندانی بودند که در عصر انقلاب، به روال گذشته به خلق آثاری پرداختند.
- (۲) سلمان هراتی از شاعران جوانی بود که الفاظ، بن‌مایه‌ها و تصاویر شعری را با پشتوانه ادبی خود تلفیق کردند.
- (۳) با تأثیر فرهنگ جنگ و دفاع مقدس، نگرش حماسی در زبان و محتوای شعر انقلاب تأثیر گذاشت.
- (۴) زمینه فعالیت ادبی محمود دولت‌آبادی و علی محمد افغانی در دوران انقلاب، گاهی متأثر از ادبیات جهان بود.

۱۲۶- در کدام بیت اختیار وزنی ابدال به کار نرفته است؟

(۱) ما در خطر افتادیم از عشق چه گوئیم	کان جا دل و جان و تن ما را خطری نیست
(۲) عشق رخ تو بابت هر مختصری نیست	وصل لب تو در خور هر بی‌خبری نیست
(۳) هر چند مه ما را از ما خبری نیست	دل برده‌ای از ما دل ما را اثری نیست
(۴) بر تو بدلی نارم دیگر نکنم یاد	هر چند که آرام تو جز با دگری نیست

۱۲۷- در کدام بیت اختیار بلند بودن هجای پایانی به کار نرفته است؟

(۱) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق	تا بگویم شرح درد اشتیاق
(۲) هر دو بحری آشنا آموخته	هر دو جان بی‌دوختن بردوخته
(۳) چون برآورد از میان جان خروش	اندر آمد بحر بخشایش به جوش
(۴) چون به خویش آمد ز غرقاب فنا	خوش‌زبان بگشاد در مدح و دعا

۱۲۸- در بیت زیر همهٔ اختیارات زبانی و وزنی به‌استثنای ..... به‌کار رفته است.

«دل عاشق چه غم از سوزش دوران دارد کشتی نوح چه اندیشهٔ طوفان دارد»

(۱) ابدال	(۲) قلب	(۳) تغییر کمیت مصوت‌ها	(۴) فاعلاتن به‌جای فعلاتن

۱۲۹- در کدام گزینه هیچ اختیار وزنی به‌کار نرفته است؟

(۱) عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه‌سرشت	که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت
(۲) در راه عشق مرحلهٔ قرب و بعد نیست	می‌بینمت عیان و دعا می‌فرستم
(۳) سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند	پری رویان قرار از دل چو بستیزند بستانند
(۴) ترسم که اشک در غم ما پرده‌در شود	وین راز سر به مهر به عالم سمر شود

۱۳۰- در بیت زیر چند اختیار شاعری وزنی به کار رفته است؟

«نه خود اندر زمین نظیر تو نیست که قمر چون رخ منیر تو نیست»

(۱) صفر	(۲) سه	(۳) دو	(۴) یک

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم
فصل دوم: سبک‌شناسی قرن‌های هفتم،
هشتم و نهم (سبک عراقی)
پایه‌های آوازی همسان (۱)، مجاز
صفحه‌های ۵۶ تا ۵۷

۱۳۱- نویسنده هر یک از آثار زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«محاكمة اللغتين، مجالس سبعه، تحفة الاحرار، اخلاق الاشراف، تذكرة الاولیا، انوار سہیلی»

(۱) امیر علیشیر نوایی - عبید زاکانی - عطار نیشابوری - مولوی - جامی - ملاحسین واعظ کاشفی

(۲) امیر علیشیر نوایی - مولوی - جامی - عبید زاکانی - عطار نیشابوری - ملاحسین واعظ کاشفی

(۳) سلطان حسین بایقرا - مولوی - نظامی - عبید زاکانی - جامی - شمس قیس رازی

(۴) سلطان حسین بایقرا - عبید زاکانی - جامی - نظامی - مولوی - شمس قیس رازی

۱۳۲- کدام گزینه برای پر کردن جاهای خالی زیر مناسب است؟

«نثر فنی کم‌کم در قرن ... ضعیف می‌شود و در قرن ... با سیطره ... بر ایران از میان می‌رود».

(۱) هشتم - نهم - سلجوقیان

(۲) هفتم - هشتم - سلجوقیان

(۳) هشتم - نهم - تیموریان

(۴) هفتم - هشتم - تیموریان

۱۳۳- با توجه به ویژگی‌های فکری، ابیات کدام گزینه همگی مربوط به یک سبک هستند؟

الف) گرچه غم دارم و غمخوار ندارم لیکن

ب) همیشه شاد و ندانستی که غم چه بود؟

ج) قلم به ساعتی آن کارها تواند کرد

د) صبر و تحمل است و رضا چاره با قضا

ه) دوستان عیب کنندم که برآرم دم عشق

(۱) الف، ب، ه (۲) ب، ج، د (۳) ه، د، ج (۴) د، الف، ه

۱۳۴- کدام بیت «فاقد» آرایه مجاز است؟

(۱) پس از این دست من و دامن سودای شما

(۲) سخت بیمارم و غیر از تو هوس نیست مرا

(۳) تا نفس هست به یاد تو برآید نفسم

(۴) کی بود کی که به وصلت رسم ای عمر عزیز؟

۱۳۵- واژه «خون» در همه ابیات در معنای مجازی به کار رفته است؛ به جز:

الف) از خون پیاده‌ای چه خیزد

ب) افسوس که سرمایه ز کف بیرون شد

ج) بر من اگر حرام شد وصل تو نیست بوالعجب

د) چو ضحاک بشنید اندیشه کرد

ه) گرت آرزوی آن است که خون خلق ریزی

(۱) الف، د (۲) ج، ب (۳) ه، ج (۴) ب، ه

۱۳۶- واژه مشخص شده در کدام مصراع، «مجاز» نیست؟

- (۱) با لعلت آب حیوان آبی به جو ندارد
 (۲) من هم از دست تو دارم گله چون ساز امشب
 (۳) ماندم به چمن شب شد و مهتاب برآمد
 (۴) نثار عشقم و با دل سر خمارم نیست

۱۳۷- وزن همه ابیات «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است؛ به جز:

- (۱) یک نفس با او بساز ار ره به جایی می‌بری
 همدم او باش کوهم دم ز جایی می‌زند
 (۲) این سخن آبی است از دریای بی‌پایان عشق
 تا جهان را آب بخشد جسم‌ها را جان کند
 (۳) بیدلان را چاره از روی دلارامی نباشد
 هرکه عاشق گردد او را در دل آرامی نباشد
 (۴) تا کی ای دلبر دل من بار تنهایی کشد
 ترسم از تنهایی احوالم به رسوایی کشد

۱۳۸- از رکن پایانی همه مصراع‌ها، یک هجا کم شده است؛ به جز:

- (۱) عشق تو ما را بخواهد کشت، آه
 دلم هر لحظه از داغی به داغ دیگر آویزد
 (۲) سحر بلبل حکایت با صبا کرد
 می‌کشم دردی که درمانیش نیست
 (۳) سحر بلبل حکایت با صبا کرد
 می‌کشم دردی که درمانیش نیست
 (۴) سحر بلبل حکایت با صبا کرد
 می‌کشم دردی که درمانیش نیست

۱۳۹- وزن کدام مصراع، فاقد رکن «مفاعیلن» است؟

- (۱) که خون از ناخن من چون شرار از تیشه می‌افتد
 تو در عالم نمی‌گنجی ز خوبی
 (۲) بر آن است جانم که ناگه برآید
 کجا پرسی نشان از من که هست از نام من ننگت
 (۳) بر آن است جانم که ناگه برآید
 کجا پرسی نشان از من که هست از نام من ننگت
 (۴) بر آن است جانم که ناگه برآید
 کجا پرسی نشان از من که هست از نام من ننگت

۱۴۰- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

- «از لعل تو گر یابم انگشتری زنهار
 صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد»
 (۱) برگذرم ز نه فلک گر گذری به کوی من
 پای نهم بر آسمان، گر به سرم امان دهی
 (۲) وصف لعلت کرده ساقی وز هوای شکر
 آتش اندر جان جام خوش گوار انداخته
 (۳) زنهار از آن تبسم شیرین که می‌کنی
 کز خنده شکوفه سیراب خوش‌تر است
 (۴) درم از دیده چکان است به یاد لب لعلت
 نگهی باز به من کن که بسی دُر بچکانم

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)
ثلاث قصص قصیرة

درس ۳

صفحه‌های ۳۷ تا ۴۲

عربی زبان قرآن (۲)

مواظف قیمة / صناعة التلمیح فی
الأدب الفارسی / عجائب المخلوقات

درس ۱ تا پایان درس ۳

صفحه‌های ۱ تا ۴۴

■ عین الأصحّ و الأدقّ فی الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «لما شاهدتُ جدِّي و جدتي بعد الرجوع من السفر الطویل حزنتهما و بکیت من الفرحة!»:

(۱) وقتی پدر بزرگ و مادر بزرگم را بعد از بازگشت از سفر طولانی دیدم، آنان را در آغوش گرفتم و از شادی گریه کردم!

(۲) هنگامی که پدر بزرگ و مادر بزرگم مرا دیدند که از سفری طولانی بازگشته‌ام، من را بغل کردند و شادمانه گریستند!

(۳) هرگاه مادر بزرگم و پدر بزرگم را بعد از بازگشت از سفر طولانی‌شان ببینم، آنان را در آغوش می‌گیرم و از شادی گریه می‌کنم!

(۴) پدر بزرگ و مادر بزرگم را زمانی دیدم که از سفری طولانی برگشتند، هر دو را بغل کردم و از شادی گریستم!

۱۴۲- «یستمرّ المحسن علی عمله الحسن و یقوم به مسرورا و إن منع عن القيام به!»:

(۱) نیکوکار به کار نیکش پایبند است و با خوشحالی آن را انجام می‌دهد، هر چند از انجام آن بازداشته شود!

(۲) انسان نیکوکار کار خوب خود را ادامه می‌دهد و با خوشحالی به آن می‌پردازد، هر چند از اقدام به آن بازداشته شود!

(۳) شخص نیکوکار با خوشحالی به کار خوبش ادامه می‌دهد و به آن اقدام می‌کند، اگرچه او را از پرداختن بدان منع کنند!

(۴) نیکوکار به ادامه دادن کار نیک خویش پایبند می‌باشد و با خوشحالی به آن اقدام می‌کند، اگرچه از اقدام به آن منع شود!

۱۴۳- عین الخطأ:

(۱) الملعب سوف یمتلئ من المنفرجین! : ورزشگاه از تماشاچیان پر خواهد شد!

(۲) شرّ الناس من لا یجتنب الخیانة! : بدترین مردم کسی است که از خیانت دوری نکند!

(۳) فریق کرة القدم لدینا فائز فی المسابقات العالمیة! : تیم فوتبال ما در مسابقات جهانی برنده است!

(۴) من یفکر قبل الکلام یسلّم من الخطأ! : هرکس قبل از حرف زدن بیندیشد از خطا در امان می‌ماند!

۱۴۴- «این درختان را می‌کاریم تا دیگران از میوه‌هایشان بخورند!»:

(۱) نغرس هذه الأشجار لكي يأكل الآخرون من ثمارها!

(۲) نغرس هذه الأشجار لكي يأكل من ثمراتها الآخري!

(۳) هذه أشجار نزرعها لكي يأكل الآخري من ثمارها!

(۴) نزرع هذه الأشجار ليأكل من ثمراتها الآخرون!

۱۴۵- عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:

(۱) أحبّ مطالعة آراء عدّة کتّاب حول الموضوع الواحد!

(۲) أهمّ مواصفة الشجرة هي أنّ عمرها قد یبلغ ألفي سنة!

(۳) لا یوجد فی میزان الأعمال شيء أثقل من الخلق الحسن!

(۴) فی السنة القادمة نتمو تلك الجوزة الصغیرة و تصیر شجرة!

١٤٦- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «الصَّدِيقُ مَنْ كَانَ نَاهِيًا عَنِ العُدْوَانِ مُعِينًا عَلَى الإِحْسَانِ!»

- (١) مُعِينٌ: مفرد مذكر - اسم مفعول (من فعل: يُعِينُ) - مبني - نكرة / خبر «كَانَ» و منصوب
- (٢) الإِحْسَانُ: اسم - مصدر (ماضيه: حَسَّنَ؛ مضارعه: يُحَسِّنُ) - معرف بأل / مجرور بحرف الجرّ
- (٣) ناهي: اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل (من فعل مجرد ثلاثي) - معرب / خبر «كَانَ» و منصوب
- (٤) العُدْوَانُ: اسم - مثني للمذكر - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجرّ؛ عن العُدْوَانِ: جازّ و مجرور و خبر

١٤٧- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ جَاءَ مُتْرَادِفٌ لِفِعْلِ «يَأْمَلُ»:

- (١) كَانَ أَبِي يُكْرِمُ أُخْتِي وَ يُخَيِّرُهَا فِي الأُمُورِ!
- (٢) يَنْزَعُجُ أَبِي حِينَ يُشَاهِدُ رَجُلًا يُفَرِّقُ بَيْنَ أَوْلَادِهِ!
- (٣) لَا رَجُلٌ يَسْعَى فِي طَرِيقٍ إِلاَّ مِنْ يَرْجُو ثَمْرَتَهُ!
- (٤) يُعْجِبُنِي كَلَامُ أُمِّي فَأُشَاوِرُهَا فِي كُلِّ أَمُورِي فِي الحَيَاةِ!

١٤٨- عَيْنَ كَلِمَةِ «خَيْرٍ» تَدَلُّ عَلَى التَّفْضِيلِ:

- (١) الخَيْرُ هُوَ مَا يُقَدَّرُ اللهُ لِعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ!
- (٢) أَعَلِمْتَ أَنَّ خَيْرَ الأَوْلَادِ مَنْ يُسَاعِدُ وَالِدِيهِ!
- (٣) مَنْ يَعْمَلُ عَمَلًا خَيْرًا يَجِدُ ثَوَابَهُ فِي الآخِرَةِ!
- (٤) إِنَّ الأَصْدِقَاءَ الأَوْفِيَاءَ يَصِلُ إِلَيْنَا خَيْرَهُمْ لَا شَرَّهُمْ!

١٤٩- عَيْنَ أُسْلُوبِ الشَّرْطِ:

- (١) مَنْ يُسَاعِدُ زَمِيلَنَا فِي تَعَلُّمِ الدَّرْسِ السَّابِعِ!
- (٢) مَنْ يُسَاعِدُ الزَّمْلَاءَ فِي الدَّرْسِ يُحِبُّوهُ جَدًّا!
- (٣) مَنْ يُسَاعِدُ زَمْلَانَهُ فِي الدَّرْسِ مُحِبُّوبٌ عِنْدَهُمْ!
- (٤) تُكْرَمُ مَنْ يُسَاعِدُ زَمِيلَهُ فِي الدَّرْسِ وَ لَا يَتْرِكُهُ وَحِيدًا!

١٥٠- عَيْنَ جَوَابِ الشَّرْطِ جُمْلَةً اِسْمِيَّةً:

- (١) مَنْ يَمْدَحُ إِنْسَانًا بِغَيْرِ مَا فِيهِ فَلَا تَنْتَظِرُ مِنْهُ خَيْرًا!
- (٢) مَنْ يَتَكَلَّمُ فِي الصَّفِّ وَ هُوَ عَالِمٌ بِعَمَلِهِ يَضُرُّ الآخِرِينَ!
- (٣) مَا تَزْرَعُ مِنْ خَيْرٍ لِنَفْسِكَ وَ إِنْ كَانَ قَلِيلًا فَأَنْتِ تَحْصِدُ ثَمْرَتَهُ!
- (٤) إِذَا تَكَلَّمَ المَعْلَمُ فِي الصَّفِّ فَلَا تَسْبِقْهُ بِالكَلَامِ فَهُوَ عَمَلٌ سَيِّئٌ!

درس ۷
صفحه‌های ۹۲ تا ۹۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۵۱- چرا دولت انگلستان برای پیگیری منافع خود ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده در ایران استفاده کند؟ زیرا ...

- (۱) انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران بیم داشتند.
- (۲) انگلیسی‌ها دریافتند که نمی‌توانند ایران را مانند هندوستان به خاک خود ضمیمه کنند.
- (۳) ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت و انگلستان می‌توانست با هزینه کمتری بین این دو منطقه کالا جابه‌جا کند.
- (۴) هزینه‌هایی که برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد بسیار بالا بود.

۱۵۲- کدام عامل این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که نمی‌توانند ایران را مانند هندوستان به خاک بریتانیا اضافه کنند؟

- (۱) اقدامات اصلاحی و مترقی امیرکبیر
- (۲) هزینه بسیار بالای این اقدام
- (۳) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹
- (۴) انتشار اندیشه‌های انقلابی روسیه در ایران

۱۵۳- کدام گزینه در ارتباط با کودتای سیاه نادرست است؟

- (۱) آبرون سایید، به کمک سیدضیاءالدین طباطبایی، رضاخان را برای کودتا مناسب تشخیص داد.
- (۲) آبرون سایید در تهران با رضاخان ملاقات کرد و توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.
- (۳) آبرون سایید بعد از آماده کردن رضاخان، به احمدشاه چنین القا کرد که اقدام نظامی رضاخان برای حفظ سلطنت ضروری است.
- (۴) پس از انجام کودتا، احمدشاه تحت فشار انگلیسی‌ها سیدضیاءالدین را به نخست‌وزیری منصوب کرد.

۱۵۴- پس از کودتای سیاه، مهره سیاسی این کودتا به چه اقدامی دست زد؟

- (۱) در مقام وزیر جنگ روزبه‌روز بر قدرت و نفوذ خود افزود.
- (۲) به شاه القا کرد که حرکت رضاخان برای حفظ کشور الزامی بوده است.
- (۳) به فاصله کوتاهی از مقام نخست‌وزیری استعفا کرد و به اروپا رفت.
- (۴) در غیاب شاه اوضاع و شرایط داخلی را برای رسیدن به سلطنت آماده کرد.

۱۵۵- کدام یک از شخصیت‌های مذهبی، استفاده از نام مشروطه را وسیله‌ای برای افزایش نفوذ غرب در اداره کشور می‌دانست؟

- (۱) آیت‌الله مدرس
- (۲) آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری
- (۳) شیخ محمد خیابانی
- (۴) آیت‌الله سیدکاظم یزدی

۱۵۶- چرا رضاشاه دستور داد تا مسیر راه‌آهن سراسری را در جهت شمال به جنوب احداث نمایند؟ زیرا ...

- (۱) سبب می‌شد تا ایران به خط ترانزیتی تجارت بین‌المللی بین آسیا و اروپا متصل شود.
- (۲) دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس را آسان می‌نمود.
- (۳) می‌توانست مسیر شمال به جنوب دسترسی زمینی به کشور هندوستان را برای انگلستان تسهیل کند.
- (۴) پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان این بود که راه‌آهن سراسری به این ترتیب ساخته شود.

۱۵۷- کدام مورد از اقدامات رضاشاه، سبب برانگیخته شدن خشم عمومی در سطوح مختلف شد؟

- (۱) اسکان اجباری عشایر
- (۲) احداث خط راه‌آهن سراسری
- (۳) یک شکل کردن لباس و کشف حجاب
- (۴) انباشت سرمایه شخصی

۱۵۸- به نظر رضاشاه مهم‌ترین راه توسعه و پیشرفت کشور چه بود؟

- (۱) داشتن ارتش مدرن
- (۲) مبارزه با کهنه‌پرستی
- (۳) ترویج فرهنگ غربی
- (۴) تحول در بخش اداری

۱۵۹- در کدام شهر، رضاشاه سرسخت‌ترین و جدی‌ترین دشمن خود را مسموم و به شهادت رساند؟

- (۱) کاشمر
- (۲) خواف
- (۳) کاشان
- (۴) ملایر

۱۶۰- سیاستمداران انگلیسی، به رؤسای کشورهای تحت سلطه خویش از جمله رضاشاه اجازه سرمایه‌گذاری کدام کشور اروپایی را در کشور خود دادند؟

- (۱) هلند
- (۲) فرانسه
- (۳) آلمان
- (۴) آمریکا

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درس ۴
(تا پایان حمل و نقل چندوجهی)
صفحه‌های ۵۹ تا ۶۶

۱۶۱- آنچه مدیریت حمل‌ونقل و پایداری آن را به یکی از موضوعات مهم در همه جوامع تبدیل کرده است، کدام است؟

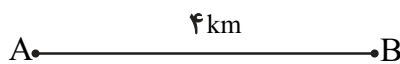
(۱) آلودگی‌های محیطی ناشی از جابه‌جایی و حمل‌ونقل

(۲) نقش و اهمیت حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی

(۳) اثر حمل‌ونقل بر نواحی طبیعی و افزایش میزان مخاطرات

(۴) لزوم مراقبت از شبکه‌های حمل‌ونقل به علت سرمایه‌گذاری بالا

۱۶۲- شاخص انحراف در احداث مسیر بین دو شهر فرضی A و B که در زیر نشان داده شده است، کدام است؟

(۱) ۱۵۰

(۲) ۱۷۵

(۳) ۱۲۵

(۴) ۱۴۵

۱۶۳- آنچه که از تحلیل مسیرها و گره‌های یک شبکه عاید یک جغرافی‌دان می‌شود، در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

(۱) سرمایه لازم برای احداث آن

(۲) دوام و ماندگاری کیفیت آن

(۳) قابلیت دسترسی و کارایی یک شبکه

(۴) ظرفیت رفت‌وآمد وسایل نقلیه در آن

۱۶۴- در مدیریت حمل‌ونقل کدام گزینه، گزاره درستی در زمینه عامل «دسترسی» به دست نمی‌دهد؟

(۱) هرچقدر مسیرهای پیموده شده از یک مکان به مکان‌های دیگر کمتر باشد، دسترسی آن مکان به سایر مکان‌ها بهتر است.

(۲) در رفتن از یک مکان به مکان دیگر، هرچه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند، کمتر باشد، قابلیت دسترسی آن مکان مطلوب‌تر است.

(۳) مکان‌هایی که نقاط بیشتری بر سر راه خود دارند، به‌علت تراکم بالا، دسترسی مطلوبی ندارند.

(۴) میزان نقاط بر سر راه دو مکان، اهمیت کمتری از طول مسیرهای پیموده‌شده از نظر دسترسی دارد.

۱۶۵- عبارت زیر درباره کدام نوع حمل‌ونقل است؟

«این نوع حمل‌ونقل به سرمایه فراوانی نیاز دارد؛ اما بازدهی آن در آینده، هزینه سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و

ترافیک ندارد.»

(۴) حمل‌ونقل دریایی

(۳) حمل‌ونقل ریلی

(۲) حمل‌ونقل جاده‌ای

(۱) حمل‌ونقل هوایی

۱۶۶- ارتباط بین حجم محموله‌ها و میزان هزینه حمل آن‌ها چگونه است و هزینه حمل کدام مجموعه پایین تر است؟

- (۱) مستقیم - گندم
(۲) معکوس - گندم
(۳) مستقیم - تجهیزات الکترونیکی
(۴) معکوس - تجهیزات الکترونیکی

۱۶۷- کدام یک از نواحی زیر از اولویت پایین تری در زمینه برنامه‌ریزی حمل‌ونقل برخوردار هستند؟

- (۱) یک منطقه توریستی با پذیرش فصلی گردشگران
(۲) یک منطقه شهری با نقاط روستایی پرشمار در اطراف آن
(۳) شهر جدیدی که نیازمند رساندن خدمات آموزشی است.
(۴) نقاط شهری کوچک با فاصله اندک و فاقد امکانات بهداشت و درمان

۱۶۸- به ترتیب هریک از عوامل زیر، منجر به کدام مشکل زیست‌محیطی می‌شوند؟

الف) تخریب پوشش گیاهی به منظور راه‌سازی

ب) تردد کشتی‌ها و نفت‌کش‌ها در بنادر

ج) احداث جاده‌ها و حفر تونل‌ها

د) انبوه موتورسیکلت‌ها

ه) انبوه کانتینرها

- (۱) کاهش تنوع زیستی - آلودگی آب - فرسایش خاک - آلودگی منظر - آلودگی منظر
(۲) فرسایش خاک - آلودگی صوتی - فرسایش خاک - آلودگی صوتی - آلودگی آب
(۳) کاهش تنوع زیستی - آلودگی صوتی - آلودگی خاک - آلودگی صوتی - آلودگی منظر
(۴) فرسایش خاک - آلودگی آب - آلودگی خاک - آلودگی منظر - آلودگی آب

۱۶۹- بحث ایمنی که از موضوعات مهم در مدیریت حمل‌ونقل است، از چه جهت در شیوه حمل‌ونقل جاده‌ای اهمیت بالاتری پیدا می‌کند؟

(۱) بالاتر بودن میزان استقبال از این شیوه حمل‌ونقل

(۲) بالاتر بودن حجم محموله‌ها و تعداد جمعیت انسانی در این شیوه حمل‌ونقل

(۳) پوشش گسترده‌تر حمل‌ونقل جاده‌ای در جهان

(۴) بالاتر بودن حوادث در حمل‌ونقل جاده‌ای در جهان

۱۷۰- جمله «امروزه برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند تا از طریق آن زمان و هزینه‌های حمل‌ونقل را به‌خوبی مدیریت کنند»، به چه موضوعی اشاره دارد؟

- (۱) حمل‌ونقل ریلی
(۲) حمل‌ونقل چندوجهی
(۳) فرهنگ بیمه در حمل‌ونقل
(۴) ایمن‌سازی تجهیزات حمل‌ونقل

تاریخ (۱)

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیا (۱) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

فصل‌های اول تا سوم
(درس‌های ۱ تا ۱۴)
صفحه‌های ۱ تا ۱۳۵

۱۷۱- کدام مرحله در یک پژوهش تاریخی، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود؟

- (۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات
(۲) تدوین پرسش‌های تحقیق
(۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات
(۴) انتخاب موضوع

۱۷۲- کدام مرحله از فعالیت باستان‌شناسان، مستلزم دانش، تجربه و دقت فراوان است؟

- (۱) کشف (۲) حفاری (۳) تنظیم اطلاعات (۴) تعیین سن

۱۷۳- شهرت تمدن مصر پیش از هر چیز مرهون چه عاملی است؟

- (۱) مجسمه‌سازی
(۲) ابداع خط دموتیک
(۳) ساخت جنگ‌افزارها
(۴) ابداع کاغذ پاپیروس

۱۷۴- در نتیجه کدام اقدام، جمهوری رم به قدرتی بزرگ در مدیترانه و شمال آفریقا تبدیل شد؟

- (۱) شکست حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی
(۲) براندازی بقایای حکومت سلوکی در شرق مدیترانه
(۳) سرکوب شورش سرداران جاه‌طلب و بردگان
(۴) تسلط بر سر تا سر شبه‌جزیره ایتالیا

۱۷۵- نظر و عقیده بیشتر اسطوره‌شناسان و محققان درباره محتوای افسانه‌ها چیست؟

- (۱) به کلی غیرواقعی و حاصل خیال‌پردازی انسان هستند.
(۲) با وجود اطلاعات قابل توجه در برخی از آن‌ها، غیرقابل استفاده هستند.
(۳) بر اساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده اما با گذشت زمان تغییر کرده‌اند.
(۴) بی‌محتوا و حاصل ارتباط انسان‌های نخستین با محیط طبیعی هستند.

۱۷۶- چرا داریوش هخامنشی به مناطقی در شمال دریای سیاه لشکرکشی کرد؟

- (۱) تصرف جزایر دریای اژه و تنبیه آتنی‌ها
(۲) دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی
(۳) فرونشاندن شورش‌های مردمی در نواحی داخلی
(۴) سرکوب گوماته مغ و دیگر مدعیان قدرت

۱۷۷- سیاست نخستین فرمانروایان اشکانی در ابتدای تأسیس این سلسله چه بود؟

- (۱) ایجاد حس یگانگی و همزیستی با اقوام ایرانی
(۲) اظهار اطاعت ضمنی از سلوکیان
(۳) گسترش فعالیت‌های تجاری با سرزمین‌های دیگر
(۴) اتحاد با خاندان‌های نواحی شمال شرقی ایران

۱۷۸- کدام پادشاه ساسانی، با استفاده از نیروی دریایی توانست یمن را از اشغال حبشیان نجات دهد و خلیج عدن را تحت تسلط خویش درآورد؟

- (۱) بهرام یکم (۲) شاپور دوم (۳) خسرو انوشیروان (۴) خسرو پرویز

۱۷۹- کدام شهر در قلب پادشاهی هخامنشی، مرکز تجاری مهمی به‌شمار می‌رفت و بازرگانی از سرزمین‌های مختلف در آن شهر مشغول داد و ستد بودند؟

- (۱) اکباتان (۲) شوش (۳) پاسارگاد (۴) بابل

۱۸۰- مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتابی که در عصر ساسانی بر اساس تعالیم زرتشت به زبان پهلوی تألیف شده، کدام است؟

- (۱) بندش (۲) شاپورگان (۳) مادیان هزاردادستان (۴) دینکرد

جغرافیای ایران

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

فصل‌های اول تا سوم
(درس‌های ۱ تا ۱۰)
صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۸

۱۸۱- کل‌نگری یا دید ترکیبی در جغرافیا یادآور چیست؟

- ۱) تلاش بی‌وقفه انسان برای معلوم ساختن ناشناخته‌های جهان هستی با استفاده از علوم مختلف
- ۲) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.
- ۳) وجود ارتباط بین جغرافیا و سایر رشته‌ها و کمک گرفتن این رشته از سایر علوم
- ۴) اهمیت این رشته در مطالعه پراکندگی پدیده‌ها در نواحی مختلف

۱۸۲- آنچه پژوهشگران جغرافیایی را از پرداختن به یک مسئله تکراری باز می‌دارد، کدام است؟

- ۱) بیان واضح و روشن مسئله
- ۲) نحوه نوشتن صورت مسئله مورد نظر
- ۳) توجه به این نکته که انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد.
- ۴) مطالعه سابقه و پیشینه مسئله

۱۸۳- ایران به ترتیب طولانی و کوتاه‌ترین مرز را با کدام کشورها دارد؟

- ۱) عراق - ارمنستان
- ۲) پاکستان - ارمنستان
- ۳) عراق - جمهوری آذربایجان
- ۴) پاکستان - جمهوری آذربایجان

۱۸۴- موقعیت توده کوهستانی سهند نسبت به دریاچه ارومیه و اشترانکوه نسبت به زردکوه چگونه است؟

- ۱) در شرق دریاچه ارومیه - در جنوب شرق زردکوه
- ۲) در غرب دریاچه ارومیه - در جنوب شرق زردکوه
- ۳) در شرق دریاچه ارومیه - در شمال غرب زردکوه
- ۴) در غرب دریاچه ارومیه - در شمال غرب زردکوه

۱۸۵- ویژگی‌های مربوط به کمربند کم‌فشار حاره‌ای در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) گرمی هوا - آب‌وهوای مرطوب - قابلیت صعود هوا
- ۲) آب‌وهوای گرم‌و خشک - فرونشینی هوا - بارندگی محدود
- ۳) گرمی هوا - فرونشینی هوا - ممانعت از صعود هوا
- ۴) آب‌وهوای گرم‌و خشک - قابلیت صعود هوا - بارندگی محدود

۱۸۶- به ترتیب روبه‌روی هر یک از پیکان‌های زیر کدام مکان قرار می‌گیرد؟

- الف) محل اتصال خلیج فارس به دریای عمان ←
- ب) بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس ←
- ج) تنها بندر اقیانوسی ایران ←

- ۱) جزیره هندورابی - جزیره کیش - بندر لنگه
- ۲) تنگه هرمز - جزیره قشم - بندر لنگه
- ۳) تنگه هرمز - جزیره کیش - بندر چابهار
- ۴) تنگه هرمز - جزیره قشم - بندر چابهار

۱۸۷- کدام گزینه راجع به ساختمان جمعیت نادرست است؟

- ۱) در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.
- ۲) ساختمان جمعیت به معنای ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت است.
- ۳) تفاوت جمعیت کره زمین از لحاظ جنسی، همواره چشمگیر بوده است.
- ۴) میزان رشد موالید، تعداد افراد سالمند و تعداد جمعیت فعال اقتصادی را می‌توان بر روی هرم سنی نمایش داد.

۱۸۸- کدام گزینه درباره تقسیمات کشوری ایران، از گذشته تا کنون، صحیح نیست؟

- ۱) در دوره عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم‌بندی می‌شد.
- ۲) در سال ۱۳۱۶ ایران به ده استان، که نام هر استان یک عدد بود، و ۴۹ شهرستان تقسیم شد.
- ۳) در تقسیمات کشوری و از لحاظ نظام اداری، بخش تابع شهر است.
- ۴) دهستان، کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که توسط دهدار اداره می‌شود.

۱۸۹- سؤالاتی نظیر اینکه «توسعه صنایع کوچک چه آثاری بر تحول کشاورزی روستایی دارد؟» به کدام گزینه مربوط است؟

- ۱) برطرف کردن مشکلات تولیدات زراعی برای جلوگیری از واردات محصولات زراعی
- ۲) نقش اساسی و زیربنایی فعالیت کشاورزی در اقتصاد
- ۳) لزوم توجه همه‌جانبه به سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات
- ۴) لزوم بهره‌گرفتن از تمام توان مالی برای پیشرفت و توسعه اقتصادی

۱۹۰- کدام گزینه برای قراردادن ایران در رتبه پنجم جهانی در زمینه جاذبه‌های مختلف گردشگری، مؤثر نبوده است؟

- ۱) وجود تنوع اقلیمی و چشم‌اندازهای طبیعی
- ۲) وجود بیش از یک میلیون اثر باستانی و تاریخی در کشور
- ۳) تنوع زیستی و برخورداری از زیست بوم‌های بسیار گوناگون گیاهی و جانوری
- ۴) پیکره‌بندی طبیعی این سرزمین که گردشگری زمین‌گردی را ایجاد کرده است.

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

قدرت اجتماعی، ناپرایی اجتماعی
(تفاوت یا ناپرایی)
صفحه‌های ۵۴ تا ۶۹

۱۹۱- در ارتباط با جامعه‌شناسی و مطالعه ارزش‌های سیاسی، کدام گزینه درست است؟

- ۱) جامعه‌شناسان تفسیری رویکردهای قبل از خود را محافظه‌کار می‌دانند و معتقدند که آن‌ها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند.
  - ۲) فرهنگ‌های مختلف معمولاً به مرزهای خودشان محدود می‌مانند و جامعه‌شناسان را ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند.
  - ۳) برای جلوگیری از بی‌توجهی به معانی فرهنگی باید جوامع و فرهنگ‌های دیگر را از منظر خودشان، یعنی با رویکرد انتقادی مطالعه کرد.
  - ۴) اگر علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و دآوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.
- ۱۹۲- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- انقلاب‌های رنگین با استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها، درصد براندازی حکومت‌های دست‌نشانده غربی برآمدند.

- جامعه‌شناسی تفسیری صرفاً به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند و ملاکی برای ارزیابی علمی آن‌ها ارائه نمی‌دهد.

- امور سیاسی، اموری خنثی هستند، یعنی همواره مورد تأیید، ستایش و انتخاب انسان‌ها قرار می‌گیرند.

- اسلام‌هراسی به عنوان شیوه‌ای برای بسط هژمونی آمریکا به کار می‌رود تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام، راضی و همراه سازد.

۱) ص - غ - غ (۲) غ - ص - غ (۳) ص - غ - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۱۹۳- کدام گزینه با توجه به پیامد یکسان‌انگاری نظم اجتماعی و نظم طبیعی با عبارت «ماکس وبر، شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و بارو و برج و بازار و دادگاه مستقل است تعریف می‌کند» مرتبط نیست؟

۱) اگر علوم اجتماعی در مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها، به معانی فرهنگی آن‌ها توجه نکند و آن‌ها را از منظر غرب مطالعه کند، معنای پدیده‌های اجتماعی در آن فرهنگ‌ها را به درستی دریافت نمی‌کند.

۲) جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت هستند و می‌توان نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌اند، به همه جوامع دیگر تعمیم داد.

۳) مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها از منظر خودشان علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده می‌سازد که ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص آن‌ها می‌شود.

۴) اگر پژوهشگری از منظر وبر به مطالعه جوامع غیراروپایی بپردازد، این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.

۱۹۴- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسان تفسیری در رابطه با مطالعه ارزش‌های سیاسی، درست و نادرست است؟

۱) امور سیاسی را پدیده‌هایی فاقد معنا و ارزش می‌دانند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن‌ها ارائه نمی‌دهند - با منحصر کردن علم به علم تجربی ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی می‌دانند.

۲) یافتن راهی برای دآوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌دانند - با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کنند.

۳) هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند و محافظه‌کارند - به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده نمی‌کنند بلکه ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن‌ها نیز ارائه می‌دهند.

۴) دست شستن از دآوری علمی درباره آرمان‌های سیاسی را بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند - صرفاً به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده نمی‌کنند و امور سیاسی را پدیده‌هایی ارزشی می‌دانند.

۱۹۵- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، پیامد کدام مورد است؟

- مطالعه قدرت به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا

- شکل‌گیری قدرت مقبول و غیرمشروع

- از دست رفتن امکان مقایسه و دآوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها برای علوم اجتماعی

۱) منحصر کردن علم به علم تجربی از سوی جامعه‌شناسان تبیینی - قدرت مطابق قانون و حکم الهی نباشد و تبعیت از آن با رضایت و میل همراه باشد. - مطالعه فرهنگ فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند.

۲) بسنده کردن به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی - قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از آن از روی رضایت باشد - عدم یافتن راهی برای دآوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی و دست شستن از آن

۳) ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت - فرهنگ عمومی مردم دینی باشد و قدرت نامشروع مقبولیت داشته باشد - عدم وجود راهی برای بهتر ساختن وضعیت موجود

۴) دست شستن از دآوری آرمان‌ها و ارزش‌های سیاسی - قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از آن نیز از روی رضایت نباشد - منحصر کردن علم به علم تجربی از سوی جامعه‌شناسان تفسیری

هژمونی	مقبولیت	تبعیت با کراهت	الیگارش
ب	د	الف	ج

۱۹۶- کدام گزینه به ترتیب در جای «الف»، «ب»، «ج» و «د» قرار می‌گیرد؟

- ۱) ناشی از تهدید و ترس - استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه - حکومت نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردار بودند - با استفاده از تهدید و رضایت به دست می‌آید.
- ۲) به خدمت گرفتن کار ارادی دیگران - پیامد آن، سلطه اقتصادی و سیاسی است - حکومت پاپ بر واتیکان از جمله حکومت‌های الیگارش است - مدار آن حق و باطل است.
- ۳) ناشی از تهدید و ترس - سلطه به شیوه فرهنگی که بیشتر مورد رضایت و پذیرش است - اقلیتی از حاکمان که بر اساس خواست و میل خود حکومت می‌کنند - با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید.
- ۴) توان تأثیرگذاری بیشتر بر دیگران و اراده آنان - مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی آمریکا - حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند - قدرت فردی بدون اکراه

۱۹۷- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- حکومت اقلیتی است که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند.
- هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد.
- کنشگران فردی که با استفاده از شبکه‌های مجازی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند.

- ۱) آریستوکراسی - مشروعیت - مقبولیت
- ۲) آریستوکراسی - قدرت - سلبریتی
- ۳) الیگارش - مقبولیت - مشروعیت حقیقی
- ۴) الیگارش - قدرت اجتماعی - سلبریتی

۱۹۸- کدام گزینه در رابطه با تفاوت میان افراد یک جامعه، نادرست بیان شده است؟

- ۱) تفاوت‌های میان افراد از یک نوع تفاوت نیستند.
- ۲) نابرابری میان افراد در قد یا ضریب هوشی از نوع نابرابری‌های طبیعی است.
- ۳) تفاوت‌های میان افراد به دو نوع تفاوت رتبه‌ای و طبیعی تقسیم می‌شود.
- ۴) نابرابری در قد و هوش همانند نابرابری در ثروت و تحصیلات افراد نیست.

۱۹۹- هر یک از تفاوت‌های زیر، بیان‌گر کدام یک از انواع تفاوت‌هاست؟

- موقعیت خانواده‌ای که در آن متولد شده‌ایم

- تفاوت در تحصیلات

- تفاوت در رنگ پوست

- تفاوت در میزان ثروت افراد مختلف

- ۱) تفاوت رتبه‌ای - تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای
- ۲) تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی
- ۳) تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای
- ۴) تفاوت رتبه‌ای - تفاوت رتبه‌ای - تفاوت اسمی - تفاوت اسمی

۲۰۰- کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های اجتماعی که به نابرابری‌های طبیعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.
- ۲) جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشریندی اجتماعی در جوامع توجه دارند.
- ۳) علت نابرابری‌های اجتماعی، توزیع نابرابر مزایای اجتماعی مثل قدرت، دانش و ... است.
- ۴) برخی افراد در بالای سلسله‌مراتب اجتماعی قرار می‌گیرند و برخی افراد در پایین آن هستند.

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل اول؛ فرهنگ جهانی
فصل دوم؛ فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
(درس‌های ۶ تا ۸)
صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶

۲۰۱- هریک از عبارات زیر در رابطه با «تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی» به ترتیب به کدام دیدگاه اشاره می‌کند؟

- نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.
- جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.
- جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
- جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

- (۱) دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه دوم
(۲) دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه اول
(۳) دیدگاه اول - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم - دیدگاه دوم
(۴) دیدگاه اول - دیدگاه دوم - دیدگاه سوم - دیدگاه دوم

۲۰۲- هریک از موارد زیر به ترتیب نتیجه فقدان کدام ویژگی فرهنگ جهانی مطلوب است؟

- بهره‌کشی ظالمانه از انسان‌ها
- ناتوانی در دفاع از هویت فرهنگ
- ایجاد زمینه ظلم بر انسان
- ناتوانی در دفاع از حقانیت ارزش‌ها

- (۱) عدالت - سطح اول عقلانیت - آزادی - عقلانیت
(۲) آزادی - تعهد و مسئولیت - عدالت - سطح اول عقلانیت
(۳) عدالت - سطح اول عقلانیت - آزادی - حقیقت
(۴) آزادی - تعهد و مسئولیت - معنویت - سطح اول عقلانیت

۲۰۳- موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی هستند؟

- شکل‌گیری جوامع اسلامی بر اساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای
- حذف مظاهر فرهنگ اسلامی
- مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر اسلام

- (۱) دوران خلافت - استبداد ایللی قومی - عصر نبوی
(۲) عصر نبوی - استبداد استعماری - دوران خلافت
(۳) دوران خلافت - استبداد استعماری - عصر نبوی
(۴) عصر نبوی - استبداد ایللی قومی - دوران خلافت

۲۰۴- جوامع اسلامی به ترتیب در عصر بیداری اسلامی و در دوران خلافت، چه وضعیتی پیدا کردند؟

- (۱) برای مقابله با استعمار از روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می‌کردند - مقاومت آشکارا در برابر اسلام و حفظ ظواهر دینی در صورت لزوم
(۲) مرحله جدیدی در گسترش فرهنگی جهانی اسلام آغاز شد - نمایان شدن دوباره ارزش‌های جاهلی در جامعه اسلامی
(۳) مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ دوران خلافت داشت - ناتوانی در آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی
(۴) متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب را گوشزد می‌کردند - هضم و جذب بیگانگان به دلیل قدرت سیاسی خود

۲۰۵- کدام گزینه در رابطه با امپریالیسم درست و در رابطه با استعمار، نادرست است؟

- (۱) امپریالیسم به هر نوع سلطه‌ای اطلاق می‌شود - به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.
(۲) دارای انواع سیاسی و فرهنگی و اقتصادی است - در استعمار قدیم استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند ولی در استعمار فرانو، استعمارگران آشکار و مجریان پنهان‌اند.
(۳) پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم، به وجود آمد - جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد.
(۴) در امپریالیسم سیاسی جوامع ضعیف‌تر با تکیه بر قدرت‌های سیاسی و اقتصادی زیر سلطه جوامع غربی می‌روند - در استعمار نو، دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود، از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کنند.

۲۰۶- کدام یک از عبارات زیر، درست است؟

- (۱) غلبه نظامی به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق مورد تهاجم منجر می‌شود و همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال می‌آورد.
- (۲) هدف در جامعه تغلب، خوار و مقهور کردن دیگران است.
- (۳) استعمار اروپایی در سده نوزدهم و بیستم، بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.
- (۴) هدف کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد، ضربه زدن به انقلاب اسلامی ایران بود.

۲۰۷- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- ادبیات مدرن، حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی را منعکس می‌کند.
- با افول حس‌گرایی در سراسر قرن بیستم فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.
- حقوق انسان در فرهنگ دینی مبتنی بر فطرت انسان است.
- اصالت انسان دنیوی و این جهانی از نتایج منطقی سکولاریسم است.

- (۱) ص - غ - غ - ص
(۲) غ - ص - ص - غ
(۳) ص - غ - ص - ص
(۴) غ - ص - غ - ص

۲۰۸- به ترتیب هر یک از عبارات زیر مرتبط با کدام دوره از تحولات روشنگری فرهنگ غرب است؟

- ناتوانی در تشخیص درست و غلط بودن باورها و اندیشه‌ها
- شکل‌گیری دانش ابزاری
- کنار گذاشتن وحی و شهود

- (۱) پایان قرن بیستم - دوران نفی عقل و وحی - صد سال اخیر فرهنگ غرب
- (۲) اواسط قرن بیستم - دوران عقل‌گرایی - قرون نوزدهم و بیستم
- (۳) پایان قرن بیستم - دوران نفی عقل و وحی - تمامی دوران‌های تحولاتی
- (۴) اواسط قرن بیستم - دوران عقل‌گرایی - چهارصد سال اخیر فرهنگ جدید غرب

۲۰۹- علت هریک از عبارات زیر به ترتیب چیست؟

- آغاز فرهنگ جدید غرب
- ظهور قشر جدید سرمایه‌داران

- شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر به جای حقوق فطری الهی انسان

- (۱) بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - تغییر روابط ارباب رعیتی به روابط کارگران سرمایه‌داران - ظهور رقیبان دنیاطلب کلیسا
- (۲) پیدایش فلسفه‌های روشنگری - تحول اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری - توجیه دنیوی رفتارهای دینی
- (۳) بازگشت به فرهنگ یونان و روم باستان - تحول اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری - توجیه دینی رفتارهای دنیوی
- (۴) پیدایش فلسفه‌های روشنگری - گسترش تجارت و رشد صنعت - حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس

۲۱۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام قسمت جدول مربوط است؟

ب	فئودالیسم	لیبرالیسم	علم تجربی
سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق گسترش داد	ج	الف	د

- فناوری و صنعت رهاورد آن است.

- آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی که مستقل از او باشد.

- فلسفه‌های روشنگری

- نظام ارباب رعیتی در غرب که نوعی برده‌داری بود.

- (۱) د - الف - ب - ج
(۲) الف - ج - ب - د
(۳) د - ب - الف - ج
(۴) د - ج - ب - الف

عقل در فلسفه (۱)
صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- کدام عبارت در مورد عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال نادریست است؟

(۱) توانایی شناخت بایدها و نبایدها را دارد.

(۲) توانایی شناخت هست‌ها و نیست‌ها را دارد.

(۳) همه انواع استدلال را دربر می‌گیرد.

(۴) بعد از به فعلیت رسیدن نیازی به تربیت و تقویت ندارد.

۲۱۲- به چه دلیل استفاده از عقل در فلسفه بیشتر از سایر دانش‌هاست؟

(۱) مبنای پذیرش هر گزاره در این دانش استدلال عقلی است.

(۲) این دانش به امور ماورایی می‌پردازد که در گستره تجربه مکشوف نیستند.

(۳) فلسفه شاخه‌ای از معرفت است که با استدلال‌های عقلی محض سروکار دارد.

(۴) تعریف عقل در آن شامل عموم استدلال‌های عقلی اعم از تجربی، ریاضی و ... می‌باشد.

۲۱۳- کدام گزینه در مورد عقول صحیح نیست؟

(۱) نمی‌توان حیات آن‌ها را در ظرف زمان سنجید.

(۲) اهل فلسفه با شهود به وجود آنان پی می‌برند.

(۳) نمی‌توان برای آن‌ها مکانی در نظر گرفت.

(۴) در کسب علم بی‌نیاز از تصور و تصدیق‌اند.

۲۱۴- از نظر فلاسفه الهی آن جنبه از انسان که می‌تواند به مرتبه عقول برسد، ... انسان است، که ...

(۱) ذات - با گذر از سطح استدلال و برهان، تنها به شهود حقایق می‌پردازد.

(۲) روح - نمی‌توان گفت تعلق نسبت به ماده و جسم در آن باقی می‌ماند.

(۳) ذات - نمی‌توان گفت تعلق نسبت به ماده و جسم در آن باقی می‌ماند.

(۴) روح - با گذر از سطح استدلال و برهان، تنها به شهود حقایق می‌پردازد.

۲۱۵- کدام گزینه پیرامون عقل در ایران باستان، نادریست است؟

(۱) در ایران باستان به معنای دوگانه عقل باور نداشتند.

(۲) خرد مزدا، راهبر جهان است.

(۳) خردها، مخلوق مخلوق خدا هستند.

(۴) عقل با وجود آفریدگار، اتحاد دارد.

۲۱۶- عبارت موجود در کدام گزینه تعریف مناسب‌تری از «لوگوس» را در نظام فکری هراکلیتوس بیان می‌کند؟

(۱) لوگوس عقل کل و علت‌العلل نظام آفرینش است.

(۲) لوگوس به معنای صحبت کردن و سخن گفتن (نطق) است.

(۳) لوگوس نشانه‌ها و عنایات عقل برتر است که در جهان کائنات یافت می‌شود.

(۴) لوگوس قانون پنهان در هستی است که وحدت‌بخش دگرگونی‌های آن است.

۲۱۷- هر یک از مباحث زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از قوای عقل در نظر ارسطو می‌باشد؟

«شناخت احکام هستی اشیاء - بررسی حرکت و سکون در اشیاء - علم به اموری که در ذات خود، افعال ما هستند»

(۱) عقل نظری - عقل نظری - عقل عملی

(۲) عقل عملی - عقل نظری - عقل عملی

(۳) عقل نظری - عقل عملی - عقل نظری

(۴) عقل نظری - عقل عملی - عقل عملی

۲۱۸- کدام گزینه در رابطه با عقل در دوره جدید اروپا درست است؟

(۱) ضدیت با عقل از صفات مؤمنان در دوره دوم حاکمیت کلیسا برشمرده شده است.

(۲) در دوره اول حاکمیت کلیسا دو جریان عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی شکل گرفت.

(۳) دکارت عقل‌گرا، برخلاف بیکن تجربه‌گرا، اهمیتی به تجربه نداد.

(۴) محور سیر تغییر اندیشه‌ها از رنسانس تاکنون، آراء فیلسوفان درباره محدودۀ کارکرد عقل است.

۲۱۹- از چه جهت فرانسیس بیکن از فیلسوفان خواست که از بت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند، دست بردارند؟

(۱) رد استدلال عقلی محض و مستقل از تجربه

(۲) توجه به کارکرد شناخت تجربی در سعادت بشر

(۳) مخالفت با تقسیم‌بندی عقل به انواع نظری و عملی

(۴) قرار گرفتن مسیر رنسانس در تقابل با معارف دینی

۲۲۰- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«از نظر دکارت وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او...»

(۱) از بدیهیات اولیۀ عقلی نزد آدمی هستند.

(۲) اموری مستقل از حس و تجربه آدمی هستند.

(۳) نمی‌توانند موصوف به عقل به عنوان حقیقتی متعالی گردند.

(۴) اموری هستند که در نتیجه استدلالات عقلی محض حاصل می‌شوند.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

احکام قضایا
قیاس اقترانی
صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲

۲۲۱- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... رابطه قضیه اول و دوم با قضیه سوم به‌ترتیب تداخل و تضاد است.

- (۱) بعضی حقوق‌خوانده‌ها وکیل نیستند - هر حقوق‌خوانده‌ای وکیل است - هیچ حقوق‌خوانده‌ای وکیل نیست
- (۲) بعضی کنکوری‌ها دانش‌آموز نیستند - هیچ کنکوری دانش‌آموز نیست - هر کنکوری دانش‌آموز است
- (۳) بعضی استادها دکترا ندارند - هر استادی دکترا دارد - هیچ استادی دکترا ندارد
- (۴) بعضی دانشجویها معلم هستند - هیچ دانشجویی معلم نیست - هر دانشجویی معلم است

۲۲۲- متناقض عکس مستوی قضیه «برخی غیر ایرانی‌ها دریافت‌کننده واکسن کرونا هستند» با کدام گزینه رابطه تضاد دارد؟

- (۱) هر دریافت‌کننده واکسن کرونا غیر ایرانی است.
- (۲) برخی دریافت‌کنندگان واکسن کرونا غیر ایرانی هستند.
- (۳) هیچ ایرانی دریافت‌کننده واکسن کرونا نیست.
- (۴) هر غیر ایرانی دریافت‌کننده واکسن کرونا است.

۲۲۳- در کدام گزینه صادق یا کاذب بودن قضیه دوم به درستی از قضیه اول نتیجه گرفته شده است؟

- (۱) بعضی الف ب است (صادق) - هر الف ب است (صادق)
- (۲) هیچ الف ب نیست (کاذب) - برخی الف ب نیست (کاذب)
- (۳) هر الف ب است (کاذب) - بعضی الف ب است (کاذب)
- (۴) هیچ الف ب نیست (صادق) - هر الف ب است (کاذب)

۲۲۴- در کدام گزینه مغالطه ایهام انعکاس رخ نداده است؟

- (۱) بعضی گیاهان سنگ نیستند (صادق) - بعضی سنگ‌ها گیاه نیستند (صادق)
- (۲) هر مثلث سه‌ضلعی است (صادق) - هر سه‌ضلعی مثلث است (صادق)
- (۳) بعضی لباس‌ها سفید نیستند (صادق) - بعضی سفیدها لباس نیستند (صادق)
- (۴) هر ایرانی آسیایی است (صادق) - بعضی آسیایی‌ها ایرانی هستند (صادق)

۲۲۵- با توجه به اشکال قیاس، مقدمات استدلال‌های مطرح‌شده در کدام گزینه با هم تفاوت دارند؟

- (۱) بعضی قیاس‌ها منتج هستند، هیچ قیاسی شکل چهارم نیست - هر آزمون‌ی استاندارد است، بعضی آزمون‌ها جامع هستند.
- (۲) هر جلد سختی کتاب است، هر کتابی کاغذی است - بعضی جمله‌ها قضیه هستند، هیچ قضیه‌ای انشایی نیست.
- (۳) بعضی برنامه‌ها نرم‌افزار نیستند، هر برنامه‌ای طراحی‌شده است - هیچ استدلالی تعریف نیست، بعضی فکرها استدلال هستند.
- (۴) هر ویروس کرونایی خطرناک است، بعضی کشنده‌ها ویروس کرونا هستند - بعضی سازها زهی هستند، بعضی الکترونیکی‌ها ساز هستند.

۲۲۶- درباره استدلال‌های زیر چه می‌توان گفت؟

- «شیر در قفس است، قفس از آهن است؛ پس شیر از آهن است»
 - «در دست او تیر است، تیر یکی از سیارات منظومه شمسی است؛ پس در دست او یکی از سیارات منظومه شمسی است»
- (۱) هر دو استدلال به دلیل عدم تکرار معنایی حد وسط بی‌اعتبار هستند.
 (۲) در استدلال اول حد وسط به صورت لفظی تکرار نشده است و استدلال دوم مغالطه توسل به معنای ظاهری دارد.
 (۳) در هر دو استدلال، عدم تکرار حد وسط باعث ایجاد مغالطه شده است.
 (۴) اشتراک لفظ باعث بی‌اعتباری هر دو استدلال است.

۲۲۷- کدام قضیه از نظر دامنه مصادیق موضوع یا محمول با سایر قضایا متفاوت است؟

- (۱) حسین دیروز سرکارش رفت.
 (۲) محمد هفته گذشته خوب امتحان داد.
 (۳) ایران کشور ثروتمندی است.
 (۴) تیریز گدا ندارد.

۲۲۸- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... دارای شروط اول و دوم و فاقد شرط سوم از شرایط اعتبار قیاس هستند.

- (۱) هیچ استدلالی تعریف نیست، هر تعریفی فکر است؛ هیچ استدلالی فکر نیست.
 (۲) بعضی کشورها دموکرات نیستند، هر کشوری دارای قانون است؛ بعضی دموکراسی‌ها دارای قانون نیستند.
 (۳) هیچ علف‌خواری اسب نیست، بعضی پستانداران علف‌خوار هستند؛ بعضی اسب‌ها پستاندار نیستند.
 (۴) هر تصویری غیرتصدیق است، هیچ غیرتصدیقی استدلال نیست؛ هیچ تصویری استدلال نیست.

۲۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر یک قیاس معتبر است؟

- (۱) هیچ دزدی پاک دست نیست. هیچ پاک دستی خائن نیست. پس هیچ دزدی خائن نیست.
 (۲) برخی از شرکت‌ها، دارای خدمات پس از فروش مناسب نیستند. هر شرکت ماندگاری، دارای خدمات پس از فروش مناسب است. پس برخی از شرکت‌ها، شرکت ماندگار نیستند.
 (۳) هر فرد مبتلا به کووید ۱۹، نیازمند به قرنطینه است. برخی از افراد نیازمند به قرنطینه، فقیر هستند. پس برخی افراد مبتلا به کووید ۱۹، فقیر هستند.
 (۴) هر کودک بالای هفت سال، در سن تحصیل است. بعضی از افراد محروم از تحصیل، کودک بالای هفت سال نیستند. پس بعضی از افراد در سن تحصیل، محروم از تحصیل نیستند.

۲۳۰- اگر در یک قیاس اقتراعی معتبر، حدوسط در هر دو مقدمه علامت مثبت داشته باشد، نتیجه آن قیاس حتماً ...

- (۱) جزیی خواهد بود. (۲) کلی خواهد بود. (۳) موجبه خواهد بود. (۴) سالبه خواهد بود.

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

امکان شناخت
ابزارهای شناخت
صفحه‌های ۵۷۵ تا ۴۳

۲۳۱- گاهی ممکن است در حل یک مسئله ریاضی دچار اشتباه شده باشیم، سپس راه دیگری را انتخاب کنیم و به پاسخ صحیح برسیم. پی بردن به خطا نشانه چیست؟

- (۱) خطاپذیر بودن شناخت
- (۲) محدود بودن شناخت
- (۳) توانایی انسان برای شناخت
- (۴) تدریجی بودن شناخت

۲۳۲- کدام گزینه می‌تواند دلیل خوبی بر امکان شناخت باشد؟

- (۱) تهی بودن از شناخت در آغاز تولد
- (۲) کنار آمدن با اختلاف‌نظرها
- (۳) تغییر دادن روش حل مسئله
- (۴) وجود حقایقی که هنوز آن‌ها را نشناخته‌ایم.

۲۳۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) طرح سؤال‌های اساسی، معرفت‌شناسی را به صورت یک شاخه مستقل از فلسفه ایجاد کرده است.
- (۲) رشد معرفت‌شناسی در قرون جدید تا حد زیادی مرهون توجه فلسفه کانت است.
- (۳) هنگامی که فیلسوفی درباره موضوعاتی مانند هستی، جهان و انسان می‌اندیشد بحث شناخت نیز مطرح است.
- (۴) فلسفه در هر بحثی به نوعی ناظر بر شناخت است که در این حالت معرفت‌شناسی نامیده می‌شود.

۲۳۴- کدام نوع تعریف را برای معرفت می‌توان به کار برد؟

- (۱) تعریف مفهومی
- (۲) تعریف از طریق ذکر مصادیق
- (۳) تعریف لغوی
- (۴) تعریف تحلیلی

۲۳۵- پذیرش یا عدم پذیرش امکان شناخت مبتنی بر چیست؟

- (۱) واقعیت داشتن یا واقعیت نداشتن جهان
- (۲) بدهت یا عدم بدهت شناخت
- (۳) اعتبار یا خطاپذیری قوه شناخت انسان
- (۴) وجود دریافت‌های متفاوت درباره یک امر واحد

۲۳۶- کدام گزینه در مورد خطاهای ناشی از شناخت حسی نادرست است؟

- (۱) چنین پیش‌آمدهایی سبب سلب اعتماد ما از شناخت حسی می‌شود.
- (۲) برای پی‌بردن به خطای خود به ابزاری غیر از حواس مراجعه می‌کنیم.
- (۳) درک و آگاهی انسان از خطای خود، از موارد توجیه‌کننده امکان شناخت است.
- (۴) با وجود این خطاها، حس مبنای ما برای رفع نیازها بماند است.

۲۳۷- کدام مورد تفاوت شناخت عقلی را با شناخت تجربی به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) استفاده از نیروی عقل
- (۲) استفاده از قواعد اولیه تعقل
- (۳) استفاده از استدلال محض
- (۴) استفاده از تحلیل‌گری عقل

۲۳۸- کدام گزینه از قواعد عقلانی که مبنای شناخت تجربی قرار می‌گیرند، محسوب نمی‌شود؟

- (۱) طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند و در آن انتظامی خاص حاکم است.
- (۲) اشیاء خصوصیات و ویژگی‌های خاص خود را دارند و از هم متمایزند.
- (۳) پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است.
- (۴) هر پدیده علتی ویژه دارد، و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید.

۲۳۹- کدام گزینه درباره شناخت شهودی نادرست است؟

- (۱) یک معرفت بی‌واسطه است که منوط به بندگی است.
- (۲) ممکن است در همین دنیا، بخشی از آخرت را مشاهده کرد.
- (۳) از طریق سلوک و تزکیه نفس و از راه چشم به فرد القا می‌شود.
- (۴) بدون استفاده از استدلال عقلی در قلب تجلی می‌کند.

۲۴۰- عمل تعمیم به کمک کدام ابزار قابل انجام است؟

- (۱) عقل
- (۲) قلب
- (۳) حس
- (۴) وحی

روانشناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تفکر (۱) حل مسئله
تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۵۷

۲۴۱- به چه دلیل دانشمندان قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش‌آمده، هستند؟

(۱) متفاوت بودن نوع نگاه آن‌ها به مسائل (۲) بهره‌مندی از اثر نهفتگی

(۳) بازیابی تجربیات گذشته خود (۴) داشتن توانایی در تشخیص دقیق مسائل

۲۴۲- استفاده از روش‌های میان‌بر، در کدام نوع از تصمیم‌گیری‌ها کاربرد بیشتری دارد؟

(۱) معمولی پیچیده (۲) مهم ساده (۳) مهم پیچیده (۴) معمولی ساده

۲۴۳- مطابق مراحل پنج‌گانه حل مسئله، به ترتیب قبل و بعد از مرحله اصلاح راه‌حل، کدام مراحل مطرح هستند؟

(۱) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بازیابی راه‌حل (۲) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - به‌کارگیری راه‌حل مناسب

(۳) ارزیابی راه‌حل - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین (۴) ارزیابی راه‌حل - تشخیص و اجرای مسئله

۲۴۴- کدام گزینه درباره «ملاک‌های تصمیم‌گیری» درست است؟

(۱) در اکثر مواقع تصمیم‌گیری با خطر همراه است و اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد.

(۲) فردی که در خرید یک کالا به کیفیت و ماندگاری آن توجه می‌کند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری وی بر اساس میزان سودمندی است.

(۳) فردی که با توجه به طوفانی بودن دریا، از شنا کردن در آن امتناع می‌کند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری وی بر اساس هزینه‌ها است.

(۴) افرادی که به علت وجود ضرر زیاد مواد مخدر از استعمال آن پرهیز می‌کنند، یعنی ملاک تصمیم‌گیری آن‌ها، بر اساس میزان هزینه است.

۲۴۵- در «سوگیری تأیید» کدام اطلاعات مورد توجه فرد قرار می‌گیرند و کدام اطلاعات از دید او پنهان می‌مانند؟

(۱) اطلاعات مؤید دیدگاه شخص - اطلاعات مرتبط با جنبه‌های هیجانی مسئله

(۲) اطلاعات مخالف دیدگاه شخص - اطلاعات مرتبط با جنبه‌های هیجانی مسئله

(۳) اطلاعات مؤید دیدگاه شخص - اطلاعات مخالف دیدگاه شخص

(۴) اطلاعات مخالف دیدگاه شخص - اطلاعات مؤید دیدگاه شخص

۲۴۶- کدام یک از سؤالات زیر، خوب تعریف نشده است؟

(۱) علت گرم شدن کره زمین چیست؟

(۲) آیا وضعیت اقتصادی بر افت تحصیلی دانش آموزان تأثیرگذار است؟

(۳) آیا هر عددی که یکان آن صفر باشد، بر عدد پنج بخش پذیر است؟

(۴) آیا می توان گفت که به ازای هر هزار متر ارتفاع، شش درجه دمای هوا کاهش می یابد؟

۲۴۷- با توجه به ویژگی های مسئله، حل مسئله چه نوع فرایندی است و مطابق کدام ویژگی حل یک مسئله، هر چه جدی تر باشیم، احتمال انتخاب راه حل

بہتر، بیشتر است؟

(۱) فرایندی برای ارزیابی راه های مختلف و انتخاب بهترین راه - در جریان حل مسئله، توانمندی های ما محدود است.

(۲) فرایندی برای پیدا کردن راه حل مناسب برای مشکل - حل مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است.

(۳) فرایندی برای پیدا کردن راه حل مناسب برای مشکل - در جریان حل مسئله، توانمندی های ما محدود است.

(۴) فرایندی برای ارزیابی راه های مختلف و انتخاب بهترین راه - حل مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است.

۲۴۸- آقای کریمی با مدرک مدیریت امور بانکی می خواهد شغل جدیدی انتخاب کند، هر یک از موارد «بررسی حقوق مشاغل مربوط به رشته مدیریت» و

«انتخاب شغل کارمندی بانک» به کدام یک از مراحل تصمیم گیری اشاره دارد؟

(۱) بیان ویژگی هر اولویت - اجرای بهترین اولویت

(۲) ارزیابی پیامدهای هر اولویت - تعهد به اجرای اولویت

(۳) شناسایی تعداد اولویت ها - تعهد به اجرای اولویت

(۴) بیان ویژگی هر اولویت - ارزیابی پیامد هر انتخاب

۲۴۹- با توجه به گزاره های «الف» و «ب» تفاوت آن ها از نظر نوع تصمیم گیری در چیست؟

الف) انتخاب رشته تحصیلی از بین دو رشته نظری و فنی

ب) انتخاب غذای مورد نظر از بین دو غذا در یک رستوران

(۱) تعداد اولویت

(۲) تعداد افراد تصمیم گیرنده

(۳) هزینه و مزیت ها

(۴) میزان اهمیت

۲۵۰- کدام یک از روش های زیر بیشترین کاربرد را در حل مسئله زیر دارد؟

«محدثه که تا پیش از این اصلاً درس نمی خواند با دیدن یک سخنرانی انگیزشی تصمیم گرفت برای کنکور سال جاری آماده شود، او یک برنامه

ماهانه با روزی ۱۰ ساعت مطالعه را برای خود طراحی کرد اما پس از گذشت سه روز تمام برنامه هایش را کنار گذاشت و با ناراحتی زیاد از تصمیمش

برای شرکت در کنکور صرف نظر کرد.»

(۱) بارش مغزی

(۲) شروع از آخر

(۳) خرد کردن مسئله

(۴) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

۳۸۰۰ سؤال

سه سطحی کنکور انسانی

(دهم، یازدهم و دوازدهم)

 دشواری ۱۳۴۰ سؤال
 دشواری ۱۲۶۸ سؤال
 نسبتاً دشواری ۱۱۹۲ سؤال

(۳۸۰۰ سؤال اختصاصی)

ریاضی و آمار (۳)	ریاضی و آمار پایه	تاریخ و جغرافیا کنکور	علوم و فنون ادبی (۳)	علوم و فنون ادبی کنکور	عربی کنکور	جامعه‌شناسی کنکور
۴۰۰ سؤال	۳۰۰ سؤال	۶۰۰ سؤال	۳۰۰ سؤال	۹۰۰ سؤال	۹۰۰ سؤال	۴۰۰ سؤال
۲۲۰۰۰ تومان	۲۵۰۰۰ تومان	۴۵۰۰۰ تومان	۲۸۰۰۰ تومان	۵۵۰۰۰ تومان	۵۵۰۰۰ تومان	۴۲۰۰۰ تومان